

Acest proiect este finanțat de
Uniunea Europeană

Primăria municipiului
Edineț

Primăria municipiului
Alba Iulia

Covenant of Mayors
for Climate & Energy

PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU ENERGIE DURABILĂ ȘI CLIMĂ A MUN. EDINEȚ 2021 - 2030

Document în lucru: 01.11.2021

Elaborat în cadrul proiectului „Edineț - oraș cu perspectivă de viitor”, finanțat de Comisia Europeană prin programul Autorități Locale: Parteneriate pentru orașe durabile 2020, implementat de Primăria municipiului Edineț în parteneriat cu primăria municipiului Alba Iulia, România și Smart City Council, SUA.

Autori:

Ing. Sergiu Ungureanu

Ing. Mihail Braguța

Elaborat de Consorțiuul SC AvenSA Consulting SRL, România și SRL EUROPOLIS - Internațional, Moldova

AVENSA

Această publicație a fost realizată cu sprijinul financiar al Uniunii Europene. Conținutul său este responsabilitatea exclusivă a autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene.

CUPRINS:

1. REZUMAT	6
2. INTRODUCERE.....	7
2.1. Scopul și obiectivele PAEDC	7
2.2. Cadrul european și viziunea pe termen lung	7
2.3. Metodologie	8
3. DEZVOLTAREA MUN. EDINEȚ: GENERALITĂȚI	10
3.1. Populația	10
3.2. Relieful.....	11
3.3. Clima.....	12
3.4. Dezvoltare spațială și bilanțul terenurilor	15
3.5. Hidrografie	16
3.6. Spații verzi	17
3.7. Solurile și terenurile supuse alunecărilor	18
3.8. Fondul locativ	19
3.9. Căi de comunicație și transport.....	21
3.10. Alimentarea cu apă și canalizare	23
3.11. Iluminatul stradal	25
3.12. Managementul deșeurilor.....	26
3.13. Servicii publice.....	28
4. SECTORUL ENERGETIC	29
4.1. Alimentarea cu energie electrică	29
4.2. Alimentarea cu gaze naturale	31
4.3. Alimentarea cu energie termică.....	32
5. CONSUMUL ENERGETIC	34
5.1. Consumul energetic total	34
5.2. Consumul energetic finanțat din bugetul municipal.....	35
5.3. Consumul energetic finanțat din bugetul raional și de stat	39
5.4. Consumul energetic privat și comercial	41
6. NIVELUL EXISTENT AL EMISIILOR	47
6.1. Coordonatele de întocmire ale Inventarului de Referință A Emisiilor	47
6.2. Emisiile de CO2.....	47
7. STRATEGIA.....	49
7.1. Viziune	49
7.2. Obiectiv și țintă.....	49
7.3. Coordonare și structuri organizaționale create / atribuite	50
7.4. Capacitatea de personal alocată	50
7.5. Implicarea părților interesate și a cetățenilor.....	50
7.6. Bugetul global pentru implementarea și sursele de finanțare	50
7.7. Procesul de implementare și monitorizare	51
8. PLANUL DE ACȚIUNI	52
9. ANEXE	53

LISTA TABELELOR:

Tabelul 1: Suprafața terenurilor după tipul folosirii (2021)	16
Tabelul 2: Nivelul dezagregat de acoperire cu servicii centralizate de alimentare cu apă și canalizare	25
Tabelul 3: Modalități de gestionare a sistemului de iluminat public actual în mun. Edineț.....	26
Tabelul 4: Caracteristici generale privind salubritate	27
Tabelul 5: Cantitatea de deșeuri generale	28
Tabelul 6: Stații fotovoltaice și eoliene în raionul Edineț.....	29
Tabelul 7: Sistemul de distribuție a gazelor naturale în mun. Edineț	32
Tabelul 8: Structura consumului final de energie în anul 2018	34
Tabelul 9: Consumul de resurse pentru categorii de clădiri municipale.....	36
Tabelul 10: Consumul final de energie pentru clădiri municipale.....	37
Tabelul 11: Cantitatea de combustibil consumată de către instituțiile municipale pentru 2018.....	38
Tabelul 12: Consumul final de energie pentru transportul primăriei și a întreprinderilor municipale	38
Tabelul 13: Consumul de resurse pentru categorii de clădiri nemunicipale.....	39
Tabelul 14: Consumul final de energie pentru clădiri municipale.....	40
Tabelul 15: Cantitatea de combustibil consumată de către instituțiile nemunicipale pentru 2018.....	40
Tabelul 16: Consumul final de energie pentru transportul primăriei și a întreprinderilor municipale	41
Tabelul 17: Situația existentă a fondului locativ al mun. Edineț.....	42
Tabelul 18: Consumul final de energie pentru clădiri rezidențiale	42
Tabelul 12: Consumul final de energie pentru sectorul economic	43
Tabelul 20: Situația existentă privind transportul public urban.....	44
Tabelul 21: Estimare consum final de energie pentru transportul public urban	45
Tabelul 22: Unitățile estimate privind transportul privat și comercial pentru mun. Edineț.....	45
Tabelul 23: Consumul estimativ de combustibil pentru diferite tipuri de vehicule.....	45

LISTA FIGURILOR:

Figura 1: Etape de elaborare PAEDC	9
Figura 2: Prognoza populației or. Edineț pentru perioada de până în 2040, conform scenariilor pesimist, optimist și mediu (de reper).....	10
Figura 3: Prognoza populației satelor Alexăndreni și Gordineștii Noi pentru perioada de până în 2040, conform scenariilor pesimist, optimist și mediu (de reper).....	11
Figura 4: Unități de relief a mun. Edineț	11
Figura 5: Fluctuația anuală a temperaturii aerului.....	12
Figura 6: Fluctuația anuală a precipitațiilor	12
Figura 7: Roza vânturilor	13
Figura 8: Graficul zilelor însorite, cu nori și precipitații pe parcursul anului	13
Figura 9: Scenariul de creștere a nivelului mării sub influența schimbărilor climatice.....	14
Figura 9: Harta generală a folosirii terenului în mun. Edineț	15
Figura 11: Harta rețelei hidrografice și zonelor de protecție a apelor.....	17
Figura 12: Harta spațiilor verzi în or. Edineț.....	18
Figura 13: Harta solurilor	19
Figura 14: Numărul de locuințe în mun. Edineț	20
Figura 15: Suprafața fondului locativ în mun. Edineț.....	20
Figura 16: Diagrama privind situația existentă a sistemului de iluminat public stradal	26
Figura 15: Încadrarea mun. Edineț în sistemul energetic național	29
Figura 18: Localizarea stației electrice de transformare în mun. Edineț	30
Figura 17: Încadrarea mun. Edineț în sistemul național de aprovizionare cu gaze naturale.....	31
Figura 20: Rețelele de aprovizionare cu gaze naturale a mun. Edineț.....	32
Figura 19: Bloc locativ vechi cu sisteme de încălzire individuale (coșuri de fum).....	33
Figura 22: Consumurile de energie pe sectoare	35
Figura 23: Ponderea combustibililor, pe categorii, în consumul final de energie	35
Figura 24: Structura și ponderea consumului final de energie pentru clădiri municipale.....	37
Figura 25: Structura și ponderea consumului final de energie pentru transport municipal	38
Figura 26: Structura și ponderea consumului final de energie pentru clădiri municipale.....	40
Figura 27: Structura și ponderea consumului final de energie pentru transport nemunicipal	41
Figura 28: Structura fondului locativ pentru mun.. Edineț	42
Figura 29: Structura și ponderea consumului final de energie pentru clădiri rezidențiale	43
Figura 30: Structura și ponderea consumului final de energie pentru sectorul economic.....	44
Figura 31: Structura și ponderea consumului final de energie pentru transportul privat și comercial.....	46
Figura 32: Consumul final de energie pentru transportul privat și comercial	46
Figura 33: Factorii de emisie tip Standard (IPCC 2006)	47
Figura 34: Inventarul de Referință al Emisiilor de CO2 pentru municipiul Edineț	48
Figura 35: Ponderea combustibililor, pe categorii, privind emisiile de CO2	48

1. Rezumat

2. Introducere

2.1. Scopul și obiectivele PAEDC

Conform angajamentelor Convenției Primarilor, scopul Planului de Acțiune pentru Eficiență Energetică și Climă (PAEDC) este de a include măsuri care vizează reducerea emisiilor de GES, cum ar fi dioxidul de carbon (CO₂) și consumul final de energie al utilizatorilor finali, precum și să includă acțiuni de adaptare ca răspuns la impactul schimbărilor climatice. PAEDC trebuie să acopere întreaga zonă geografică a autorității locale.

Prin urmare, obiectivul PAEDC este ca în această să fie inclus acțiuni de reducerea emisiilor de GES atât pentru sectorul public, cât și cel privat.

Pentru atenuarea schimbărilor climatice, principalele sectoare țintă sunt clădirile, echipamentele/facilitățile și transportul urban. PAEDC trebuie să includă, de asemenea, acțiuni legate de producția locală de energie electrică (dezvoltarea energiei solare fotovoltaice (PV), energie eoliană, energie termică combinată (CHP), îmbunătățirea producției locale de energie electrică) și producerea locală de încălzire/răcire. Totodată, pentru sectorul industrial conform Convenției Primarilor, autoritatea locală poate alege să includă sau nu acțiuni în acest sector.

Este necesar de remarcat că pentru a se asigura că se iau măsuri adecvate pentru atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, PAEDC nu trebuie să fie considerat un document fix și rigid. Deoarece circumstanțele se pot schimba și de aceea poate fi util sau necesar să se revizuiască planul în mod regulat.

Scopul planului este ca acesta să conțină o schiță clară a acțiunilor strategice pe care autoritatea locală intenționează să le întreprindă pentru a-și îndeplini angajamentele Convenției Primarilor până în 2030.

2.2. Cadrul european și viziunea pe termen lung

Abordarea schimbărilor climatice este o prioritate pentru Uniunea Europeană, care și-a stabilit obiective de reducere progresivă a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2050. Obiectivele cheie în materie de climă și energie sunt stabilite în două documente progresive:

- ☑ „Pachetul 2020 privind clima și energia” ce a fost inclusă în „Strategia Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”;
- ☑ „Cadrul 2030 privind clima și energia”, definite pentru a pune UE pe cale de a realiza transformarea către o economie cu emisii scăzute de carbon, așa cum este detaliat în foaia de parcurs cu emisii scăzute de carbon pentru 2050.

„Pachetul 2020 privind clima și energia” a fost adoptat în legislație în 2009, a vizat reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră (de la nivelul din 1990), îmbunătățirea eficienței energetice și creșterea ponderii energiei din surse regenerabile la 20% până în 2020.

Iar „Cadrul 2030 privind clima și energia” propune noi obiective și măsuri care transmite angajamentele după 2020 și acesta se bazează pe Pachetul Climă și Energie din 2020. „Cadrul pentru climă și energie 2030” arată un angajament ambițios de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră în conformitate cu foile de parcurs pentru 2050 și stabilește trei obiective cheie pentru anul 2030:

- ☑ Reducerea cu cel puțin 40% a emisiilor de gaze cu efect de seră (de la nivelul din 1990);
- ☑ O cotă de cel puțin 27% pentru surse regenerabile de energie
- ☑ O îmbunătățire cu cel puțin 27% a eficienței energetice.

Acest cadru a fost adoptat de liderii UE în octombrie 2014 și este, de asemenea, în conformitate cu perspectiva pe termen mai lung pentru trecerea la o economie competitivă cu emisii reduse de carbon în 2050, numită și „Foaia de parcurs energetic 2050”. Aceasta explorează tranziția sistemului energetic care ar fi compatibil cu obiectivul de reducere cu 80% a gazelor cu efect de seră, totodată mărind competitivitatea și securitatea aprovizionării. Foaia de parcurs necesită atingerea țintei de reducere a GES cu 40% în comparație cu nivelurile din 1990 până în 2030.

Totodată implementarea „Cadrelor pentru energie și climă 2030” este o prioritate în urma Acordului de la Paris, acesta fiind primul acord multilateral privind schimbările climatice care aproape acoperă emisiile globale. Acest Acord internațional privind schimbările climatice urmărește menținerea încălzirii globale sub 2°C, în conformitate cu recomandările Grupului Interguvernamental de Experți în Schimbări Climatice (IPCC).

2.3. Metodologie

Metodologia folosită la întocmirea PAEDC al mun. Edineț este cea recomandată în ghidul realizat de Comisia Europeană prin intermediul Centrului Comun de Cercetare (JRC), Institutului pentru Energie (IE) și a Institutului pentru Mediu și Durabilitate (IES). Ghidul include recomandări detaliate pentru întregul proces de elaborare a strategiei locale de energie și mediu, de la angajamentul politic inițial până la punerea în aplicare.

Metodologia stabilește niște repere privind informațiile ce trebuie colectate și evaluate care sunt conexe unor activități care contribuie la emisiile gazele cu efect de seră pe raza municipalității.

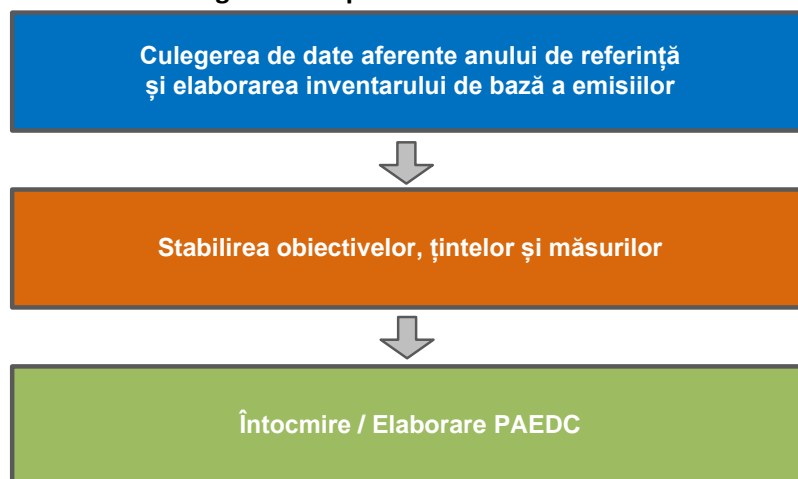
Rezultatele evaluării informațiilor vor da direcții utile în stabilirea unor măsuri în vederea atenuării și combaterii schimbărilor climatice și includerea acestora în Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă al mun. Edineț.

Metoda aplicată se va concentra pe sectoarele de activitate care pot influența direct sau indirect de către municipiu și anume:

- Sectorul Transport;
- Sectorul Energie;
- Sectorul Rezidențial;
- Sectorul Instituțional;
- Sectorul Deșeuri;
- Sectorul Spații verzi;
- Sectorul Apă;
- Sectorul Industrial.

Realizarea PAEDC al mun. Edineț a fost realizată în 3 etape, așa cum se poate observa din figura de mai jos:

Figura 1: Etape de elaborare PAEDC

În prima etapă de culegere a datelor aferente anului de referință ales, 2018 a fost evaluată situația locală prin culegerea datelor relevante și prin înțelegerea gradului în care condițiile organizatorice existente permit un management eficient și efectiv al procesului de sustenabilitate locală.

În cadrul primei etape a fost obligatorie inventarierea emisiilor de CO₂ pentru un an calendaristic 2018 în situația de față) pentru a stabili punctul de plecare în vederea alocării atât a obiectivelor, țintelor, măsurilor relevante pe termen scurt, mediu și lung, cât și pentru evaluarea modului de atingere al obiectivelor stabilite, evaluare care se va realiza în faza de monitorizare.

În a doua etapă, au fost stabilite împreună cu părțile locale interesate, obiectivele, țintele și măsurile pe termen mediu pentru perioada 2020 - 2030 pe fiecare sector în parte. Pentru stabilirea obiectivelor, țintelor și măsurilor privind schimbările climatice, s-au avut în vedere următoarele aspecte:

- ☑ Formularea de obiective prioritare majore ce pot fi realizate
- ☑ Definirea direcțiilor de acțiune pentru scăderea emisiilor din diferite zone/sectoare de activitate.
- ☑ Intensificarea acordurilor și parteneriatelor cu sectorul economic și social în vederea intensificării implementării măsurilor cuprinse în PAEDC.
- ☑ Impulsionarea rolului sectorului privat în gestionarea calității aerului în mun. Edineț.
- ☑ Relevarea principalelor tendințe și elemente externe care contribuie la calitatea mediului în viitorii ani, cu accent pus pe dezvoltarea durabilă.
- ☑ Prefigurarea unui model organizatoric și de inter-relaționare pentru realizarea acțiunilor și implementarea măsurilor stabilite în strategie.

Măsurile stabilite pentru fiecare sector de activitate au fost evaluate din punct de vedere al fezabilității economice, de mediu, tehnice și organizaționale, astfel încât să se poată cuantifica exact importanța, aplicabilitatea pe termen mediu și beneficiile aduse din punct de vedere al mediului prin aportul în reducerea cantității de CO₂ la nivel de sector și mai apoi la nivel de municipalitate.

În această etapă rezultatele modului de lucru au fost următoarele:

- ☑ Stabilirea de obiective, ținte și măsuri (plan de acțiune);
- ☑ Evaluarea fezabilității măsurilor, exploatarea activităților și marcarea priorităților;
- ☑ Elaborarea PAEDC.

3. Dezvoltarea mun. Edineț: generalități

Municipiul Edineți este centru raional administrativ al Republicii Moldova, situat în Regiunea de Dezvoltare Nord, într-o zonă de intersecție a unor coridoare importante de transport și în context național și regional se regăsește drept potențial pol de creștere în cadrul Regiunii de Dezvoltare Nord (RDN).

Municipiul Edineț este compus din trei localități: or. Edineț, satul Alexăndreni și satul Gordineștii Noi.

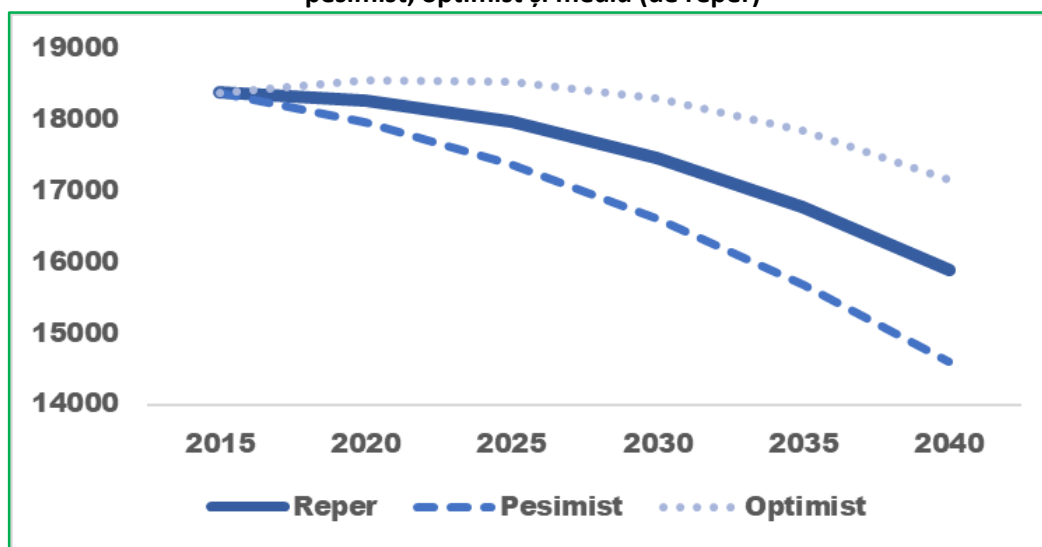
3.1. Populația

Conform statisticilor oficiale 01 ianuarie 2019, mun. Edineț număra un efectiv al populației stabile de cca 20 mii locuitori, inclusiv:

- ☑ Or. Edineț – 18,400 locuitori
- ☑ Satul Alexăndreni – 1,241 persoane
- ☑ Satul Gordineștii Noi – 303 persoane

Proгноzele demografice elaborate în contextul elaborării Planului Urbanistic General relevă mai degrabă o continuă reducere a efectivului populației, determinate în special de îmbătrânirea populației și migrația externă.

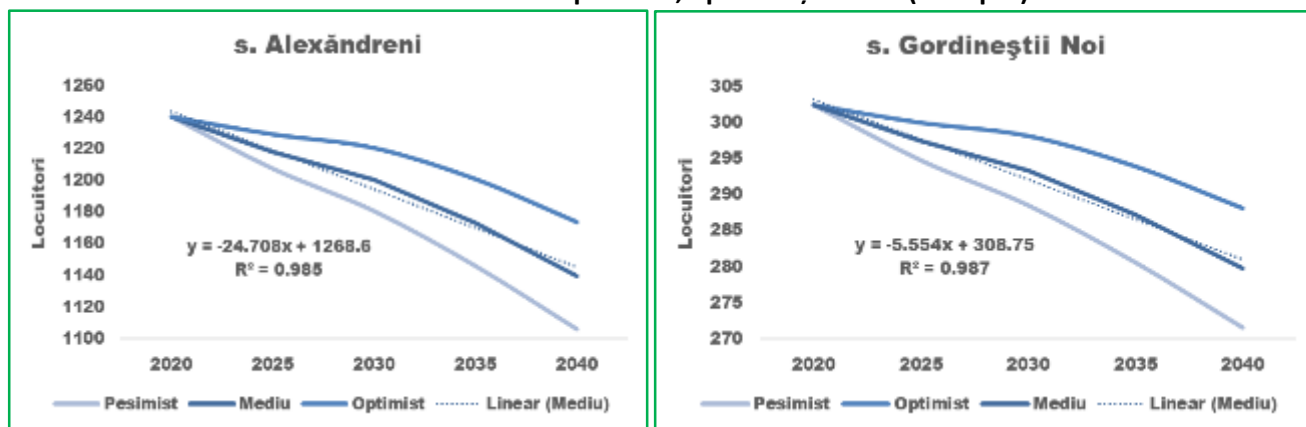
Figura 2: Prognoza populației or. Edineț pentru perioada de până în 2040, conform scenariilor pesimist, optimist și mediu (de reper)

Scenariile de evoluție a populației satelor Alexăndreni și Gordineștii Noi sunt la fel mai degrabă negative, inclusiv scenariul optimist admite o reducere ușoară a efectivului populației.

În baza acestor scenarii, care se sprijină numai pe capacitatea biologică internă (fără migrațiune), populația ambelor sate fără o intervenție activă, capabilă să modifice structura după vârste, va intra într-un proces recesiune continuă, care se va solda cu reducerea cu cca 8,1% a populației s. Alexăndreni, ceea ce corespunde unei reduceri de cca 25 locuitori pe an, și cu cca -7,5% a populației din s. Gordineștii Noi (cca -6 locuitori pe an).

Figura 3: Prognoza populației satelor Alexăndreni și Gordineștii Noi pentru perioada de până în 2040, conform scenariilor pesimist, optimist și mediu (de reper)

3.2. Relieful

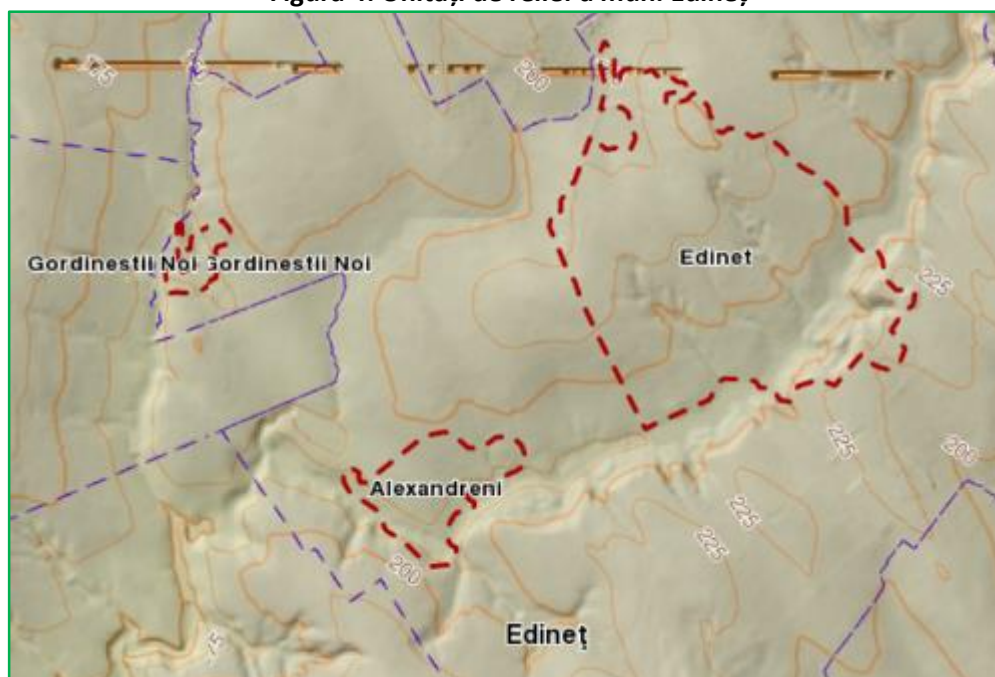
Orașul Edineți este amplasat pe Platoul Moldovei de Nord caracterizat printr-un relief deluros, slab fragmentat de văile cursurilor de apă.

Municipiul se află la o altitudine cuprinsă între 175 – 250 m față de nivelul mării, acesta este așezat pe podișul relativ plat. Astfel, o parte a localității se află pe un relief plat, iar o parte a localității pe panta dealului.

Partea vestică a orașului este mai ridicată, cu o mică coborâre la nivel de relief din nord spre sud.

În partea de Est a orașului, sunt amplasate dealuri cu înălțimi mijlocii, ce au creste aplatizate, cu versanți limitrofi, cu pante neuniforme și frecvente fenomene de alunecări de teren de forme și dimensiuni diferite, fenomene ce conferă acestora din urmă aspectul de microrelief accidental.

Figura 4: Unități de relief a mun. Edineț

Sursa: <http://www.geoportal.md/ru/default/map#lat=218439.933379&lon=236699.574702&zoom=5>

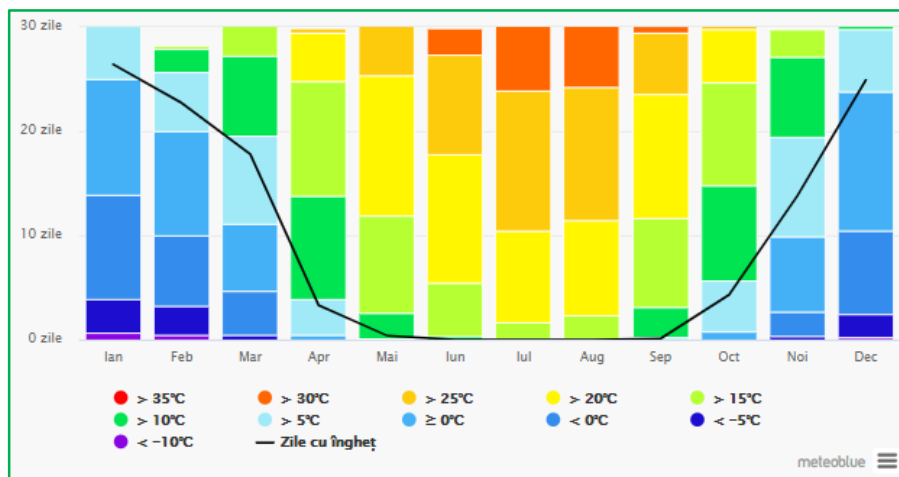
3.3. Clima

Condiții climaterice specifice

Clima caracteristică municipiului Edineț este temperat-continentală, cu ierni reci și veri călduroase și secetoase. Schimbările bruște ale climei produc fenomene nedorite, precum: secete, ploi torențiale, vijelii, furtuni, ploi cu grindină și inundații.

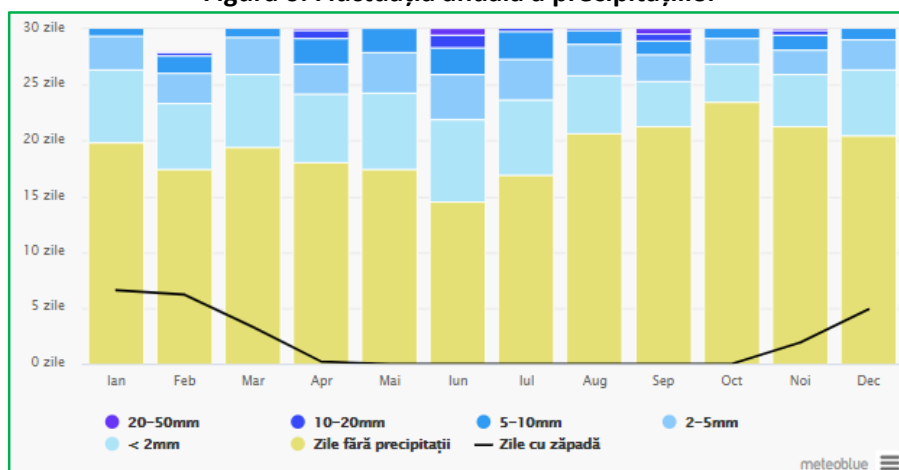
Temperatura pentru luna ianuarie în medie este cuprinsă între -5 ... 0°C, iar pentru luna iulie + 20-30°C, temperatura medie anuală este de 8°C.

Figura 5: Fluctuația anuală a temperaturii aerului

Cantitatea anuală de precipitații este de aproximativ 550 mm/m². Precipitațiile în mediu sunt moderate (548,5 l/m² media anuală, maxima în luna iunie 88,7 l/m² și minima în luna februarie, cu 22,6 l/m²). Numărul anual de zile cu precipitații lichide este de 110, iar numărul anual de zile cu precipitații solide a fost de 27. Grosimea medie decadică a stratului de zăpadă are un maxim de 14,6 cm în luna februarie, decada a II-a.

Figura 6: Fluctuația anuală a precipitațiilor

Vânturile mai frecvente sunt cele de Nord-Vest și Sud-Vest, unde în medie viteza vântului este de 5 m/s.

Figura 7: Roza vânturilor

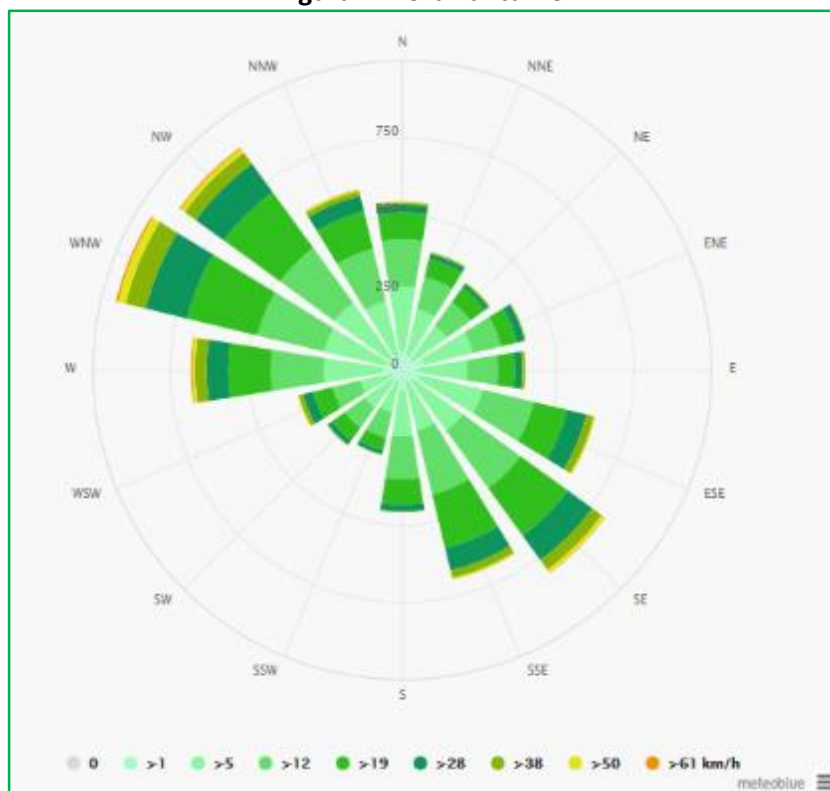
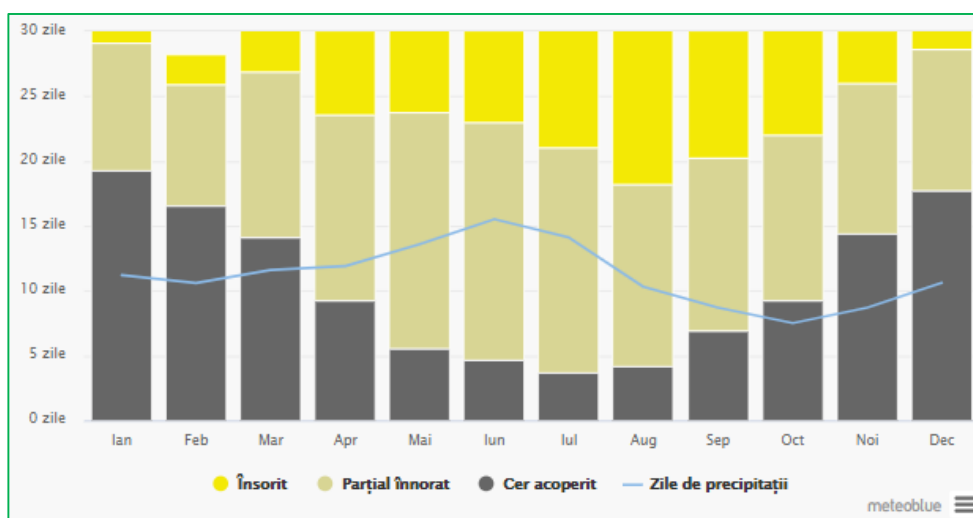

Figura 8: Graficul zilelor însorite, cu nori și precipitații pe parcursul anului

Vulnerabilități de schimbări climatice

Modificarea climei conduce la creșterea frecvenței fenomenelor meteorologice extreme precum: inundațiile, seceta, creșterea temperaturilor medii la nivel global, creșterea nivelului mării și micșorarea calotei glaciare. Principala cauză a schimbărilor climatice o reprezintă creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră, diminuarea acestui fenomen reprezentând o prioritate pentru toate statele lumii.

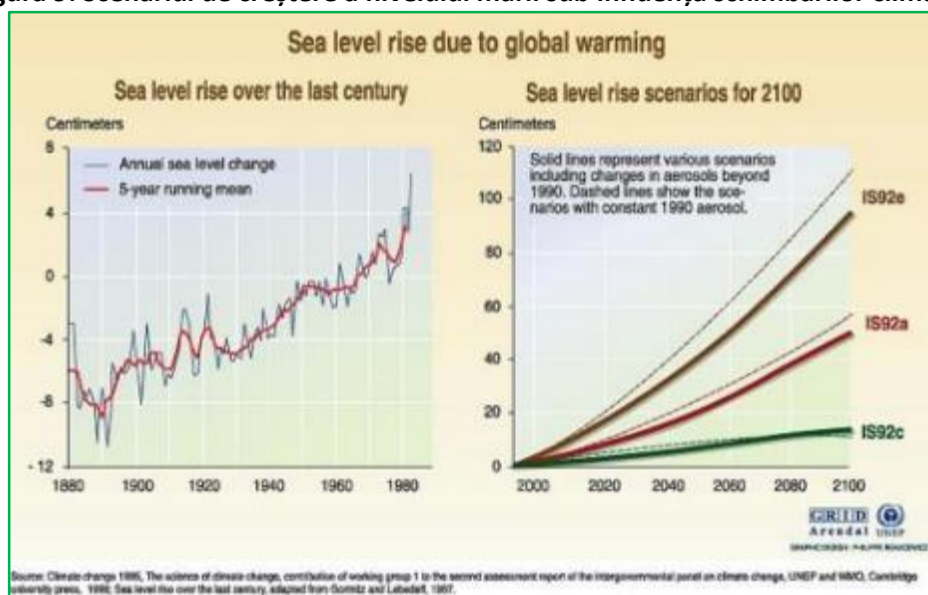
Schimbările climatice afectează întreaga lume fără excepție. Acestea aduc numeroase consecințe negative pe lângă creșterea medie a temperaturilor acestea sunt însoțite și de numeroase cataclisme și catastrofe la nivel local și regional. Așa de exemplu apar numeroase furtuni tropicale care atacă nu doar zonele tropicale ci și arii largi în afară, de asemenea apar viituri (inundații) care cauzează numeroase pagube și pierderi de vieți omenești.

În unele țări și în Republica Moldova de asemenea aceste schimbări provoacă și secete acute și scăderea nivelului apelor de suprafață și subterane. Tor mai multe arii sunt afectate de aceasta în Moldova, dispar lacuri și râulețe, seacă numeroase fântâni.

Pentru secolul 21 sunt diferite scenarii de schimbare de climă. Estimările schimbărilor viitoare sunt de un larg diapazon. Temperatura globală poate crește de la 1,4 până la 5,8°C; nivelul mării poate să se ridice de la 9 la 88 cm. Aceasta reflectă complexitatea, interdependența și sensibilitatea sistemelor naturale care formează clima. Deși cunoștințele științifice și modelele computerizate s-au îmbunătățit în ultimul timp, proiectările încă mai implică într-o măsură oarecare combinarea efectelor incerte cu efecte incerte.

Se presupune că ridicarea nivelului mării pe parcursul secolului curent poate varia de la semnificativă la catastrofală.

Figura 9: Scenariul de creștere a nivelului mării sub influența schimbărilor climatice

Prognozele impactului de viitor al climei pot fi neclare, dar acestea nu sunt lipsite de sens: acestea arată că consecințele ar putea varia de la distructive la catastrofale. Prognoza încălzirii minime pentru următorii 100 de ani este mai mare de două ori decât creșterea de 6°C care s-a produs din 1900 și creșterea care a avut loc anterior deja a produs consecințe.

Manifestările extreme ale anotimpurilor, astfel precum a fost prognozat de modelele computerizate, ne pun la încercare tot mai frecvent, și se așteaptă o intensificare cu o creștere a frecvenței de producere a acestora. Nivelele mării au crescut deja cu 10 până la 20 cm în comparație cu nivelele preindustriale și se așteaptă o creștere în continuare. Un viitor cu furtuni și inundații de proporții de-a lungul coastelor dens populate este probabil, fiind o combinație deloc încurajatoare chiar și în cazul prognozelor care utilizează scenarii de schimbări climatice minime.

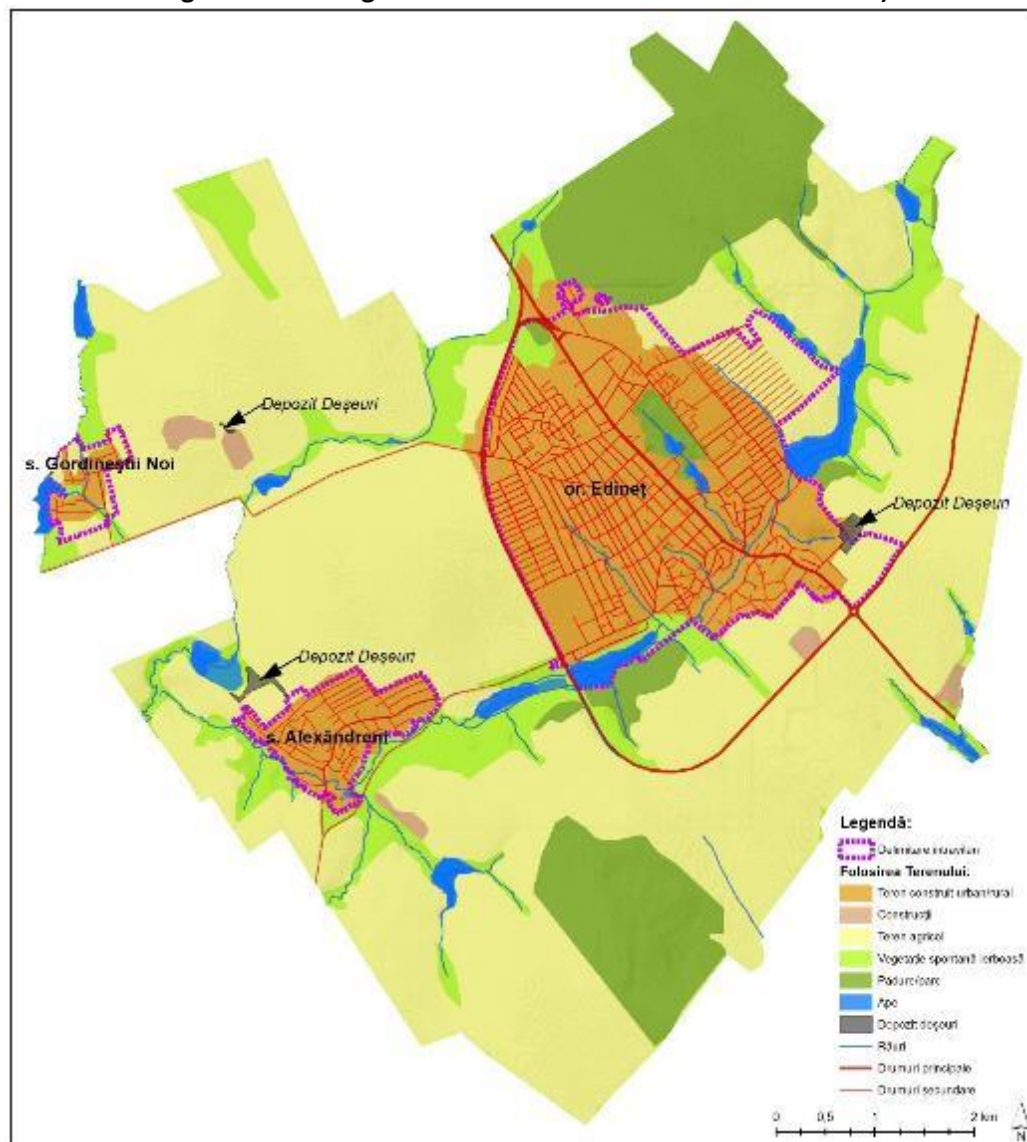
Pentru combaterea schimbărilor climatice în Republica Moldova a fost adoptată Strategia de dezvoltare cu emisii reduse a Republicii Moldova până în anul 2030 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia 27.02.2017¹.

¹ Sursă: <http://clima.md/doc.php?!=ro&idc=236&id=4047>

3.4. Dezvoltare spațială și bilanțul terenurilor

Suprafața totală a terenurilor cuprinse în limitele hotarului administrativ al municipiului Edineț alcătuiește 6,333 ha. Terenul intravilan are o suprafață totală de 1,221 ha (or. Edineț - 1,028 ha, s. Alexandreni - 135 ha, s. Gordineștii Noi - 58 ha) iar cel extravilan - 5,112 ha.

Figura 10: Harta generală a folosirii terenului în mun. Edineț

Majoritatea terenurilor sunt terenuri agricole (57%), urmate de terenurile construite urbane/rurale (17%). Terenurile acoperite cu vegetație spontană ierboasă alcătuiește 665 ha sau 11% din suprafața totală, iar terenurile cu păduri și parcuri alcătuiesc 814 ha sau 13% din suprafața totală. Oglinda apei cuprinde cca 125 ha (2% din suprafața totală). Cursurile râurilor și pâraielor în cadrul teritoriului administrativ al mun. Edineț se întind pe o lungime de cca. 50 km.

Dezvoltarea spațială a orașului Edineț este, mai curând, una vectorială (în lungul principalelor artere de transport). Localitatea este dezvoltată în estul drumului național M05 Frontiera cu Ucraina – Criva – Bălți – Chișinău – Tiraspol – frontiera cu Ucraina (E 583), în lungul străzii Independenței – artera principală a orașului.

În ultimii 5 ani s-au dezvoltat mai mult terenuri ocupate de obiecte industriale, ce s-au extins cu 18 ha, spații locative - 22 ha, drumuri 6-7 km. Infrastructura administrativă nu a suferit schimbări esențiale, rămânând constantă în ultima perioadă.

Tabelul 1: Suprafața terenurilor după tipul folosirii (2021)

#	Tipul folosirii terenului	Aria (ha)	Aria (%)
1	Teren construit urban/rural	1,050	17%
2	Construcții (în extravilan)	44	1%
3	Terenuri agricole	3,635	57%
4	Vegetație spontană ierboasă	665	11%
5	Păduri/parcuri	814	13%
6	Ape	125	2%
	Total:	6,333	100%

Sursa: Calculele autorului în baza datelor cadastrale, 2021

Zonele de agrement sunt amplasate în centrul orașului, principala zonă de atracție fiind, Grădina publică „V. Alexandri” cu o suprafață de 43.6 ha și zona centrală a orașului Edineț, cu o suprafață de aproximativ 51 000 m².

Zona rezidențială este împărțită în 8 sectoare: Sectorul 1 – dispune de case cu 5 și 2 etaje cu o suprafață totală de aproximativ 2 km², celelalte 7 sectoare fiind cu case individuale.

În oraș există 4 zone industriale, dintre care 3 sunt nevalorificate. În una din zonele menționate este implementat proiectul de creare a unui Parc industrial. Această zonă se află la ieșirea de Nord-Vest, pe DN M5.

3.5. Hidrografie

Resursele de apă de suprafață (oginda apei) alcătuiește cca 125 ha sau 2% din suprafața totală a terenurilor din limitele administrative ale mun. Edineț. Majoritatea lacurilor sunt distribuite în lunca râului Bogda care curge din est spre vest, către r. Prut. Cursurile râurilor și pâraielor în cadrul mun. Edineț se întind pe o lungime de cca. 50 km, făcând parte din bazinul Râului Prut, sub-bazinul Racovăț.

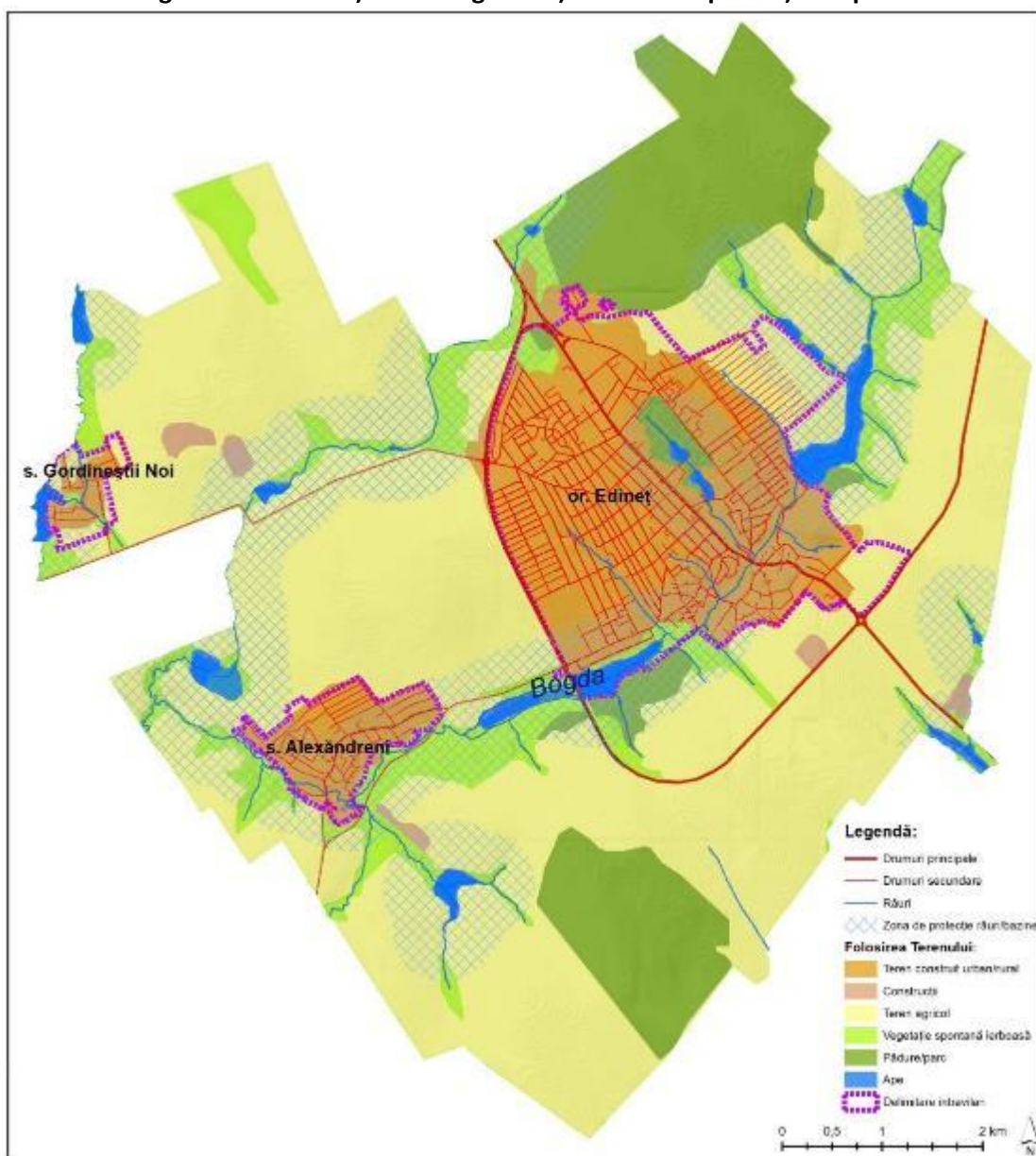
Conform Legii Nr. 440 din 27.04.1995 cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, pentru bazinele acvatice, râuri și pâraie se stabilesc zone și fâșii de protecție. Activitatea economică și folosirea terenului în zonele și fâșiile de protecție a apelor este limitată, unde limitarea este mult mai strictă în cadrul fâșiilor de protecție a apelor.

Astfel, conform reglementărilor Legii Nr. 440 din 27.04.1995, pentru bazinele de apă și râuri (cu lungime de min. 10 km) lățimea zonei de protecție de la malul acestora este de minim 500 m, iar pentru pâraie (cursuri de apă sub 10 km) - 15 m. Lățimea zonelor de protecție a apelor râurilor Nistru, Prut și Dunăre constituie min. 1000 m. În dependență de lungimea râurilor, se stabilește fâșii riverane de protecție a apelor în felul următor: pentru râulețe și râuri mici (cu lungime între 10 și 100 km) - min. 20 m, pentru râuri mijlocii (cu lungime între 100 și 200 km) - min. 50 m, pentru râuri mari (cu lungime de peste 200 km) - min. 100 m. Pentru bazinele de apă situate în albiile râurilor, precum și pentru izvoarele acestor râuri, lățimea fâșiilor riverane se stabilește în dependență de lungimea râului și caracterul pantelor aferente. Pentru pâraie (cursuri de apă sub 10 km) nu se impun fâșii riverane de protecție.

Ținând cont de condițiile de mai sus (reglementările Legii Nr. 440 din 27.04.1995), bazinele acvatice, râulețul Bogda și un afluent al acestuia fără nume (afluent ce își începe cursul din pădurea de la hotarul nord-est al municipiului și se varsă în r. Bogda la hotarul de vest al municipiului) necesită zone de protecție a apelor de 500 m lățime de la malul acestora. Restul cursurilor de apă din cadrul municipiului au o lungime sub 10 km, ceea ce impune zone de protecție a apelor de 15 m. Pe lângă zonele de protecție a apelor,

râulețul Bogda și afluentul fără nume de peste 10 km al acestuia, precum și bazinele acvatice de pe cursul acestora, se stabilesc fâșii riverane de protecție a apelor de 20 m lățime.

Figura 11: Harta rețelei hidrografice și zonelor de protecție a apelor

3.6. Spații verzi

Terenurile cu vegetație spontană ierboasă și păduri/parcuri ocupă cca. 1,480 ha, alcătuiind circa 24% din suprafața totală a terenurilor (intravilan și extravilan) municipiului Edineț. Terenurile împădurite din extravilan dispun de amenajare silvică, fiind gestionate de IS "Moldsilva".

În intravilanul orașului Edineț, spațiile verzi ocupă cca 110 ha sau 11% din suprafața terenurilor din intravilanul orașului.

Cca 49 ha din spațiile verzi sunt distribuite în lunca râului Bogda (partea de sud-est a orașului). Alte cca 31 ha din spațiile verzi sunt localizate în partea de nord-vest al orașului, iar parcul (Gradina Publică V. Alecsandri) din centrul orașului Edineț ocupă cca 30 ha, dintre care 4 ha reprezintă oglinda apei.

Strategia de dezvoltare socioeconomică locală are una din priorități implementarea unui proiect de amenajare și revitalizare a zonei de agrement a Parcului V. Alecsandri. Acest proiect este inclus în portofoliul de proiecte al Programului național „Orașe - poli de creștere”, având o valoare de 18 mil lei.

Figura 12: Harta spațiilor verzi în or. Edineț

Spații verzi importante în intravilanul s. Alexăndreni nu sunt, acestea se află doar în extravilan, în lunca râului Bogda, chiar pe hotarul de nord-est și nord-vest al localității.

În limitele intravilanului s. Gordineștii Noi sunt doar fâșii înguste de spații verzi în lunca pâraielor ce străbate satul. Spații verzi importante sunt în extravilan chiar pe hotarul de vest al satului, unde este și un lac mai mare. Spații verzi mai sunt și pe hotarul de nord-est. Toate aceste spații verzi reprezintă lunca afluenților râului Bogda.

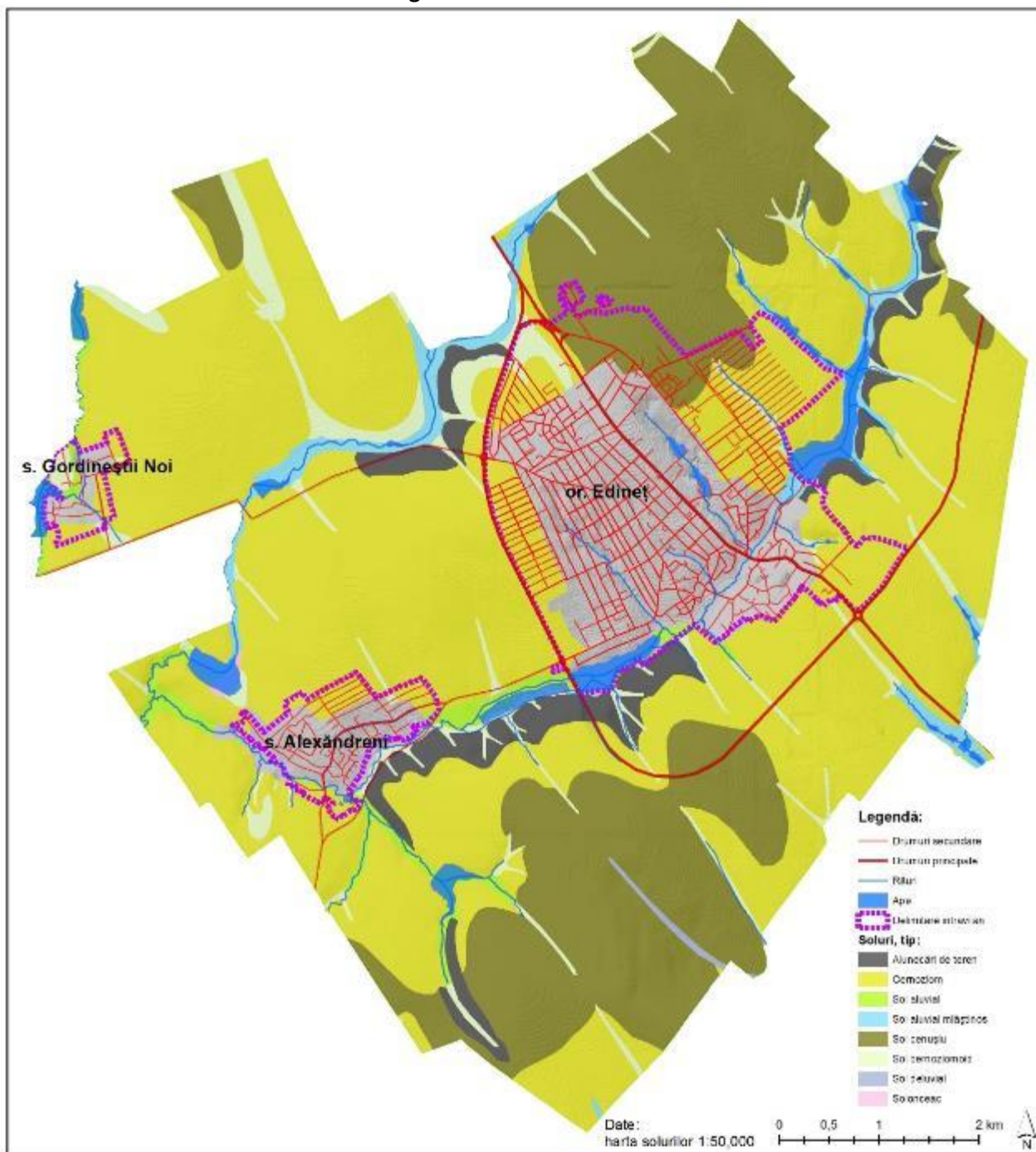
3.7. Solurile și terenurile supuse alunecărilor

Distribuirea solurilor și terenurile supuse alunecărilor de teren sunt prezentate în harta din Fig. 5. Solurile cernoziomice și cenușii sunt cele mai răspândite în mun. Edineț, cuprinzând, respectiv, terenurile agricole și terenurile acoperite cu păduri.

Cum este de așteptat, solurile aluviale și deluviale sunt distribuite în lunca râurilor și pâraielor. Terenurile supuse alunecărilor de teren acoperă cca 250 ha sau 4% din suprafața totală a terenurilor mun. Edineț, majoritatea fiind distribuite în lunca râului Bogda.

Terenuri supuse alunecărilor localizate în intravilan nu sunt identificate la moment.

Figura 13: Harta solurilor

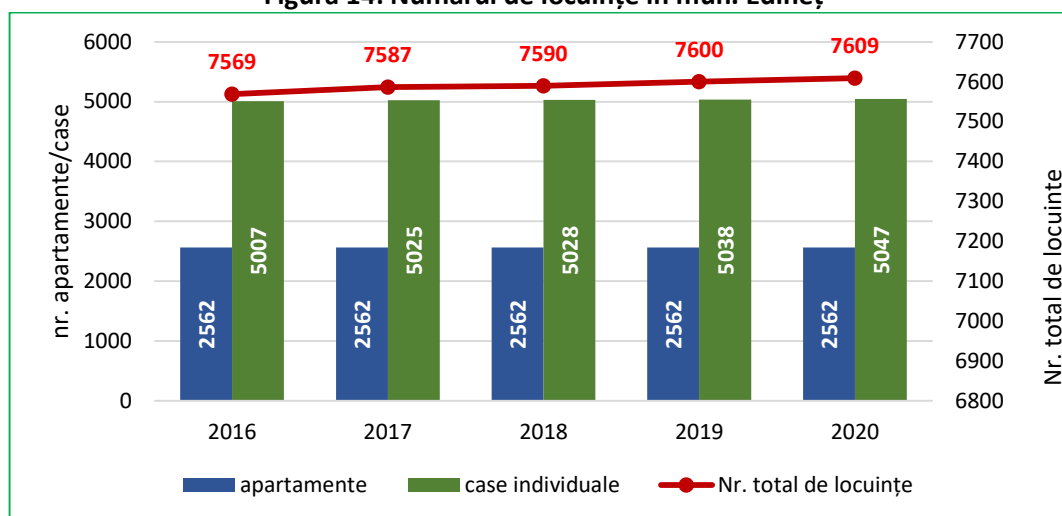

3.8. Fondul locativ

La 01.01.2021, fondul locativ construit al municipiului Edineț (inclusiv s. Alexandreni și s. Gordineștii Noi) are constituit din 7609 locuințe, din care 5047 case individuale (66,3%) și 2562 apartamente (33,7%).

Din numărul total al locuințelor 486 sunt amplasate în s. Alexăndreni, iar 125 în s. Gordineștii noi, toate fiind de tip casă individuală. Marea majoritate locuințelor se află în proprietate privată.

Figura 14: Numărul de locuințe în mun. Edineț

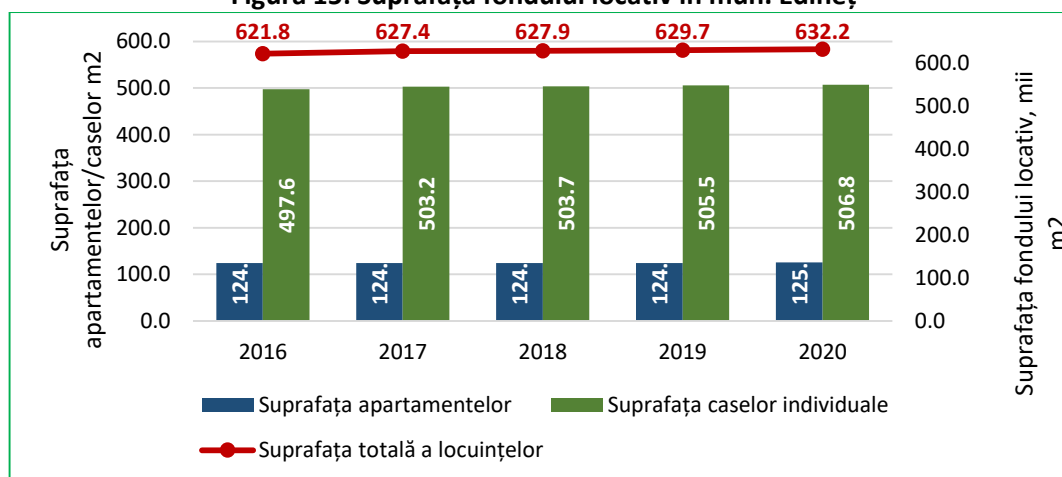
Sursa: Evaluarea autorului în baza datelor BNS și celor prezentate de primărie

În perioada anilor 2016-2020, numărul locuințelor construite a crescut nesemnificativ cu 0,5% de la 7,569 la 7,609 locuințe. Această modificare a fost condiționată de creșterea numărului de case individuale cu 40 unități și a apartamentelor cu 23 unități.

Suprafața totală a fondului locativ, la 01.01.2021, a fost de 632,2 mii m², inclusiv spațiu locativ – 461,3 mii m².

Având în vedere că la data de 01.01.2021 populația prezentă a mun. Edineț numără 19,6 mii de oameni, localitatea înregistrează un număr mediu, de cca 2,6 persoane per casă/apartament sau unei persoane îi revine, în medie, o suprafață totală de cca 32,3 m², din care cca 23,5 m² suprafață locativă.

Figura 15: Suprafața fondului locativ în mun. Edineț

Sursa: Elaborat de către expert, în baza datelor BNS și celor prezentate de primărie

În perioada anilor 2016-2020, suprafața locuințelor construite a crescut cu 1,7% de la 621,8 la 632,2 mii m². Această modificare a fost condiționată preponderent de creșterea suprafeței caselor individuale cu 9,2 mii m².

Procesul de privatizarea a locuințelor a contribuit la creșterea fondului locativ aflat în proprietate privată. La începutul anului 2021, fondul locativ privat constituia 99,0 %, iar fondul locativ proprietate publică – 1,0 %.

Privatizarea spațiului locativ, care a demarat în anul 1993, nu a schimbat atitudinea cetățenilor față de blocurile de locuit. Procesul de privatizare nu a fost urmat de reglementările necesare pentru stabilirea drepturilor și obligațiile proprietarilor în raport cu proprietatea comună. Locatarii blocurilor de locuit continuă să aștepte subvenții de la Primărie municipiului ori de la stat pentru mentenanța, reparația ori salubritatea blocurilor și curților.

Cele 2,562 apartamente sunt amplasate în **151 blocuri de locuințe multi-familiale**, dintre care:

- 1 nivel – 67 blocuri (291 apartamente)
- 2 nivele – 41 blocuri (518 apartamente)
- 3 nivele – 3 blocuri (54 apartamente)
- 4 nivele – 1 bloc (24 apartamente)
- 5 nivele – 39 blocuri (1765 apartamente)

Blocuri mai înalte de 5 etaje în mun. Edineț nu sunt construite.

După anul 1990 în mun. Edineț au fost construite 3 blocuri locative după cum urmează:

- 1 bloc de 5 etaje cu 30 apartamente
- bloc de 5 etaje cu 40 apartamente
- 1 bloc de 5 etaje cu 50 apartamente

Starea fizică a unor blocuri de locuit este satisfăcătoare, a altor blocuri este nesatisfăcătoare. Circa 35% din blocurilor au fost construite în anii 1950-1970, iar celelalte - în anii 1971-1990. Designul arhitectural al acestora, este lipsit de atractivitate, fiind cu un exterior neîngrijit, și cu acoperișuri, tâmplărie, ascensoare și rețele ingineresti învechite.

Spațiul comun al cartierelor blocurilor locative se folosește impropriu și neglijent. În multe zone, în special acolo unde locuitorii au un statut socio-economic precar, spațiile verzi, locurile de joacă și sport nu sunt întreținute. Unul dintre motivele principale fiind inexistența asociațiilor de locatari.

3.9. Căi de comunicație și transport

Municipiul Edineț este un nod urban important de intersectare a mai multe drumuri atât de importanță internațională (națională), cât și regionale sau locale.

Astfel, de la nord, spre sud, municipiul este traversat, prin drum de ocolire, de drumul național (DN) M5 Frontiera cu Ucraina – Criva – Bălți – Chișinău – Tiraspol – frontiera cu Ucraina - parte a rutei Europene TEN-T E583, care pe teritoriul Republicii Moldova începe cu punctual vamal Sculeni, Ungheni urmând traseele drumurilor naționale: R16, până la Bălți; M5, până la Edineț; R8, până la Otaci (punctul de traversare a frontierei cu Ucraina spre Moghilău), pe direcția Est - Vest; în continuare, pe teritoriul Ucrainei.

DN M5 ocolește municipiul Edineț pe partea dreaptă a direcției de mers și conectează municipiul spre sud cu capitala Republicii Moldova, mun. Chișinău, dar și cu al 2-lea ca mărime oraș din stat – Bălți, iar spre nord – cu punctele de traversare a frontierei cu Ucraina (Briceni și Criva) și cu România (Lipcani).

Municipiul poate fi traversat pe direcția de circulație a DN M5 și linear - prin interiorul localității, în afară rutei de ocolire, de la nord spre sud prin intersecția giratorie cu DN R8 și str. Independenței – din partea de Sud dar și prin str. Șoseaua Bucovinei, care are și funcția de stradă de ocolire a centrului municipiului.

DN R8 dublează ruta trans-europeană E 583, spre Nord-Est, până la punctul de trecere a frontierei cu Ucraina (Otaci), iar spre Sud-Vest – prin intermediul or. Bălți, spre frontiera cu România (Sculeni), pe același itinerar transeuropean.

Fiind centru regional și local (reședință de raion), în afară de drumurile naționale M5 și R8, mun. Edineț mai este și punct de pornire pentru drumul regional G5: G3 – Lopatnic – Gordinești – Edineți – M5, dar și drumurile locale L45: M5 – drumul de acces spre aeroportul Edineți, L51 Drum de acces spre s. Alexăndreni.

Conform datelor statistice aferente **Registrului de stat al transporturilor** în profil administrativ-teritorial (starea la 1 iulie 2021)², în raionul Edineți sunt înregistrate 25 645 autovehicule. Cu regret, date referitoare la orașul Edineți, în contextul dat, nu sunt publice. Aici este de menționat că doar în perioada martie, 2018 (perioadă de realizare a Studiului de pre-fezabilitate cu privire la amenajarea pistelor pentru bicicliști în municipiul Edineți, în cadrul proiectului "Prin intermediul unui transport durabil către un mediu curat"), până la perioada de desfășurare a prezentului studiu (august, 2021), numărul de autovehicule înregistrate s-a majorat cu 4 111 autovehicule.

Rețeaua rutieră municipală este una nereglementată, conform informațiilor oferite de reprezentanții Primăriei mun. Edineț. Astfel, municipalitatea nu dispune de un document de ierarhizare a rețelei rutiere urbane, astfel că cel puțin o reglementare a clasificării străzilor orașului nu există. Aceiași se referă și la un registru de inventariere a activelor rutiere sau o schemă de trafic al municipiului.

Orașul are o centură de ocolire pe partea de nord-vest, care permite tranzitarea de transportul rutier ce leagă nordul (frontiera cu Ucraina) cu Centrul și Sudul Republicii Moldova.

Un subiect separat, necesar de a fi menționat, este **circulația în zona centrală**, în partea de nord-vest de strada Independenței, unde este amplasată piața orașenească, pe un teritoriu de cel puțin 2 cartiere megieșe, în perimetrul străzilor Independenței, 31 august 1989, Gorkyi, Sfântul Vasile.

La nivelul anului 2021, str. Independenței este cea mai intens circulată stradă din Edineți (MZA peste 7.000 de veh/zi).

Două **gări auto** deserveșc rute suburbane locale, după cum urmează:

- ☑ Strada Independenței, 177
 - direcția Alexăndreni – 3 rute/zi,
 - direcția Ruseni, Cupcini – 22 rute/zi,
 - direcția Gordinești – 2 rute/zi.
- ☑ Strada Gorki, 7
 - direcția Hlinaia – 12 rute/zi,
 - direcția Ruseni, Cupcini – 25 rute/zi.

Gara auto de pe str. Independenței 177 – deservește rute naționale și locale, iar gara auto de pe str. Gorki, 5 – deservește rutele suburbane locale, ambele gări fiind în proprietate privată. Este de menționat că dacă prima gară este amplasată la periferia orașului, din direcția Chișinău, atunci cea de-a 2-a, își are amplasarea în centrul orașului, în imediata apropiere a pieței din oraș. O reglementare a circulației de autocarele, ce sunt deservite de aceste gări, prin localitate, nu există. Primăria a făcut câteva tentative de

² Date preluate de pe pagina de internet <https://asp.gov.md/node/1661>, accesată în data de 14.08.2021

a reglementa acest proces, dar fără succes, astfel că, atât rutele naționale, cât și cele suburbane, utilizează infrastructura rutieră urbană haotic, fapt demonstrat și de măsurările efectuate.

În prezent, în mun. Edineț lipsește un **serviciu public de transport urban**. Serviciile sunt prestate într-un mod nesistemic de către operatori privați. Vechimea medie a mijloacelor de transport în comun utilizate în oraș este de circa 13 ani, puțin peste vârsta medie comparativ cu alte localități urbane din Republica Moldova. Trei rute urbane (private) de pasageri deservește locuitorii orașului.

Municipiul Edineț nu este traversat de **calea ferată**. Cel mai apropiat acces se asigură prin stația Brătușeni, amplasată în or. Cupcini, la o distanță de 10 km.

Distanța până la cel mai apropiat **aeroport** este de 70 km (Aeroportul Bălți – în prezent nefuncțional) și 220 km până la Aeroportul Internațional Chișinău.

3.10. Alimentarea cu apă și canalizare

În municipiul Edineț (or. Edineț, Alexăndreni și Gordineștii Noi) **există mai multe sisteme de alimentare cu apă:**

- ☑ Sistemul centralizat de alimentare cu apă din or. Edineț, comun cu or. Cupcini, gestionat de către ÎM "Apă-Canal" Edineț, este asigurat cu apă din sursa de suprafață - lacul de acumulare Racovăț;
- ☑ Sisteme de alimentare cu apă din fântâni arteziene. În or. Edineț sunt exploatate circa 15 fântâni arteziene. Majoritatea sunt gestionate de către agenții economici. Două fântâni arteziene sunt gestionate de operatorul sistemului public de alimentare cu apă (ÎM "Apă-Canal" Edineț);
- ☑ Sistemul centralizat de alimentare cu apă din localitatea Alexăndreni, gestionată de către Asociația Obștească "Alex Gaz", are ca sursă de alimentare cu apă – apa subterană.

În localitatea Gordineștii Noi nu există sistem public de alimentare cu apă și de canalizare. Locuitorii utilizează în scopul alimentării cu apă fântânile de mină și sisteme de canalizare individuale, bazate pe fose septice.

În prezent, circa 82% din populația mun. Edineț este asigurată cu apă potabilă prin intermediul sistemelor centralizate de alimentare. Totodată, există diferențe majore dintre nivelul de conectare în or. Edineț (cca 98%) și nivelul de conectare în localitățile rurale din componență. În localitatea Alexăndreni, sunt 470 de gospodării. Dintre acestea doar 260 gospodării (55%) sunt conectate la sistemul centralizat de alimentare cu apă.

Până în anul 2004, orașele Edineț și Cupcini erau alimentate cu apă din râul Prut prin intermediul prizei de apă construită în anul 1967. În prezent, orașele Edineț și Cupcini sunt alimentate cu apă din lacul de acumulare de pe râul Racovăț, lângă localitatea Corpaci. Stația de captare actuală - SP-01 (Figura nr. 3-1, 3-2 și 3-3) se află pe teritoriul administrativ al sat. Corpaci. Inițial această stație de pompare făcea parte din sistemul de irigare din regiune. Din cauză că SP-01 a fost construită în scopuri de irigare, aceasta nu poate asigura gradul de siguranță pentru categoria II a localităților din punct de vedere a alimentării cu apă. Au fost înregistrate cazuri când stația de captare a fost inundată. Clădirea stației de captare (SP-01) este supradimensionată și are o uzură avansată. Perimetrul I a zonei de protecție sanitară de control sever nu este îngrădită. Auditul energetic petrecut în anul 2019 a depistat un randament scăzut al SP-01. Agregatul de pompare ABS VM-208/4A va trebui înlocuit în termen mediu, deoarece are un termen de exploatare deja de 17 ani. Aparat de măsură și control cât la intrare în pompă, cât și la ieșire nu funcționează.

Stația de tratare a apei (STA) a fost construită în anul 1973, capacitatea de proiect fiind de 32.000 m³/zi. În prezent capacitatea stației de tratare a apei fiind de circa 3.500 m³/zi (1 274,5 mii m³ în 2020 pentru

Edineț și Cupcini). STA se află între localitățile Bădragii Vechi și Corpaci pe un teren de circa 4,7 ha, sat. Bădragii Vechi. Terenul nu a fost delimitat și înregistrat. Terenul nu este îngrădit corespunzător pentru a asigura cerințele pentru prima zonă de protecție sanitară. Pe teritoriu se află mai multe construcții, care nu sunt înregistrate. Uzura foarte avansată a Stației de tratare a apei ce nu poate asigura un proces tehnologic adecvat pentru potabilizarea apei. Calitatea apei potabile foarte des nu corespunde normativelor în vigoare.

Toate rezervoarele de acumulare a apei din sistemul public centralizat de alimentare a cu apă a or. Edineț sunt confecționate din beton armat și sunt amplasate subteran. Toate rezervoarele sunt în stare tehnică satisfăcătoare. Acestea necesită reparații curente și mentenanță. Doar la rezervoarele de la SP-03 trebuie înlăturată vegetația, care poate deteriora elementele din beton armat.

Datele referitor la lungimea rețelelor de apă sunt destul de controversate. Conform datelor statistice raportate de ÎM "Apă-Canal" Edineț, lungimea totală a rețelelor de transport și distribuție a apei, ce face parte din acest sistem este de 118,2 km , dintre care:

- 85,2 km – or. Edineț (inclusiv conductele de transport a apei de la stația de captare și STA);
- 33,0 km – or. Cupcini.

În conformitate cu informația din GIS nou creată în 2021, lungimea rețelelor în or. Edineț (inclusiv conductele de transport a apei de la stația de captare și STA) este de 88,1 km.

Uzura foarte mare a rețelelor de distribuție a apei contribuie la pierderi mari de apă. Apa neaducătoare de venit (NRW) este de 75%.

Alimentarea cu apă a locuitorilor din Alexăndreni se efectuează din sursă subterană. Sistemul de alimentare cu apă este compus din:

- Fântâna arteziană din localitate;
- 2 castele de apă cu volum de 25 m³ fiecare;
- Rețele de distribuție a apei cu lungimea de 4,2 km.

Sistemul public centralizat de canalizare din mun. Edineț este dezvoltat doar în or. Edineț. În localitățile Alexăndreni și Gordineștii Noi nu există sistem centralizat de canalizare. În aceste localități rurale populația utilizează sisteme individuale de canalizare bazate în special pe fose septice, cu infiltrare în sol. Sistemul public centralizat din or. Edineț este comun cu sistemul public centralizat din or. Cupcini. În special, apele uzate de la ambele orașe sunt transportate și epurate la o stație comună de epurare a apelor uzate. Sistemul public centralizat de canalizare (or. Edineț și or. Cupcini) este gestionat de către Î.M. "Apă-Canal" Edineț.

Doar 52% din populația or. Edineț beneficiază de servicii centralizate de canalizare. În mare parte, la rețelele de canalizare sunt racordate blocurile cu multe etaje, instituțiile publice și agenții economici. În cartierele cu case individuale rețelele de canalizare sunt slab dezvoltate. Dor 12 % din gospodării casnice (case individuale) sunt racordate la rețelele centralizate de canalizare (Tabelul 5-1). Necesarul de extindere a rețelelor de canalizare în or. Edineț este de circa 55 km.

Lungimea totală a rețelelor centralizate de canalizare din or. Edineț este de 34,2 km dintre care 4,5 km sunt rețele de canalizare sub presiune. Diametrele variază de la 100 mm până la 500 mm. Conductele de canalizare sub presiune sunt confecționate din HDPE și oțel. Diametrele variază de la 110 mm la 500 mm. Dintre cele 4 SPAU, la 2 (SPAU-2, SPAU-3) sunt necesare reparații capitale sau înlocuirea stațiilor de pompare.

Tabelul 2: Nivelul dezagregat de acoperire cu servicii centralizate de alimentare cu apă și canalizare

#	Localitatea	Consumatori	Numărul de gospodării	Număr de gospodării conectate		Rata de conectare la rețea %	
				Apă potabilă	Apă uzată	Apă potabilă	Apă uzată
1.	or. Edineț	Case particulare	2 755	2 713	337	98	12
2.		Apartamente (107 blocuri)	2 365	2 321	2 336	98	99
	TOTAL fond locativ or. Edineț		5 120	5 034	2 673	98	52
3.	or. Edineț	Agenți economici	236	221	174	94	74
4.		Instituții bugetare	24	22	20	92	83
5.	Alexăndreni	Case particulare	470	260	0	55	0
6.		Agenți economici	3	3	0	100	0
7.		Instituții bugetare	1	1	0	100	0
8.	Gordineștii Noi	Case particulare	100	0	0	0	0
	Total fondul locativ municipiul Edineț		5 690	5 294	2 673	93	47

Stația de epurare a apelor uzate (SEAU) comună pentru or. Edineț și or. Cupcini a fost construită în 1973. Capacitatea de proiect a fost de 5 300 m³/zi. În prezent la SEAU sunt tratate în mediu 975 m³/zi (356 mii m³ în 2020). Se estimează că or. Edineț a deversat 184,5 mii m³, iar or. Cupcini 171,5 mii m³ ape uzate în anul 2020. SEAU se află în extravilanul or. Cupcini. Calitatea apelor uzate deversate nu întrunește întru totul cerințele normative (CBO5, materii în suspensie și azot amoniacal) pentru apele uzate deversate în emisare. Cauza principală este uzura foarte avansată a SEAU.

Mai multe terenuri pe care se află instalațiile sistemului de alimentare cu apă și de canalizare nu sunt delimitate și/sau înregistrate (Stația de captare, STA, SP-02A, SP-03, SP-04, SPAU-4). La unele terenuri necesită să fie restabilită îngrădirea (Stația de captare, STA, SPAU-2, SEAU).

Multe instalații și construcții ce fac parte din sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare nu sunt înregistrate cadastral (Stația de captare, STA, SP-02A, SP-03, SP-04, SPAU-2, SPPAU).

Cu toate că nivelul de contorizare este de circa 99%. Doar circa 10 % din contoare corespund SM EN ISO 4064-5: 2015. Operatorul nu exploatează contoarele de apă la consumatorii casnici (aceste costuri nu sunt prevăzute în tarif).

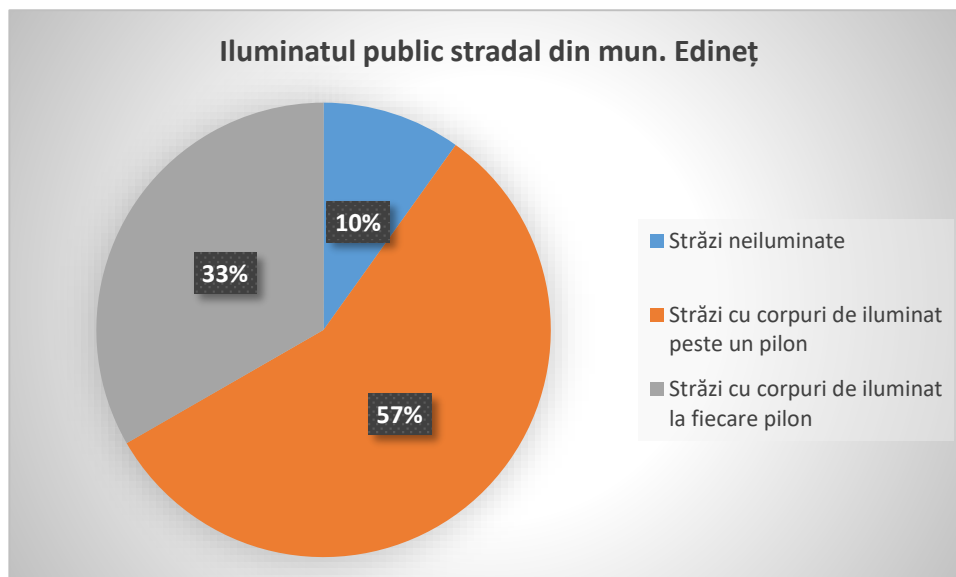
3.11. Iluminatul stradal

Rețeaua de iluminat public se realizează pe piloni din beton și metal majoritatea fiind cu corpuri de iluminat LED. Lungimea străzilor iluminate constituie în prezent cca 57 km. Comanda iluminatului public se face automat prin temporizator electronic.

Conform situația din anul 2021 conform tabelelor ce urmează observăm că iluminatul public stradal este dotat cu corpuri de iluminat eficiente de tip LED. Montarea corpurilor de iluminat a fost efectuată după cum urmează:

- ☑ 36 km corpul de iluminat a fost montat peste un pilon, efectiv iluminatul stradal nu corespunde normativelor în vigoare, totodată se creează efectul stroboscopip;
- ☑ 21 km corpul de iluminat a fost montat în linii generale pe fiecare pilon, efectiv iluminatul stradal posibil corespunde normativelor în vigoare.

Figura 16: Diagrama privind situația existentă a sistemului de iluminat public stradal

Sursa: Elaborat de către expert, în baza datelor prezentate de primărie

Tabelul 3: Modalități de gestionare a sistemului de iluminat public actual în mun. Edineț

Tip gestiune	Descriere
Modalitatea de aprindere și stingere	Pornirea și stingerea se face automat de la taimerul electronic programabil. Programarea este făcută de către electricianul primăriei.
Intervalul orelor de funcționare	Funcționarea începe odată cu stabilirea întunericului până în zori de zi și în dependență de anotimp.
Evidența consumului	Evidența se efectuează cu ajutorul atât cu contoare electronice monofazate cât și trifazate. Datele sunt preluate de către controlorii de la „RED Nord”.
Existența punctelor de comanda	În aria municipiului sunt instalate 43 puncte de comandă.

3.12. Managementul deșeurilor

Gestionarea deșeurilor în limitele administrative ale mun. Edineț este funcția directă a administrației publice locale, funcție realizată prin intermediul întreprinderii municipale Î.M. DPGL-C Edineț.

Serviciul organizat de colectare și evacuare a deșeurilor se prestează doar în orașul Edineț. Serviciul nu este prestat în localitățile Alexăndreni și Gordineștii Noi din mun. Edineț. Conform datelor statistice anului 2020, cca 7,000 persoane (sau 3,600 gospodării) sunt conectate la servicii organizate de colectare și evacuare a deșeurilor, ceea ce reprezintă cca 45% din populația prezentă a municipiului.

În zonele cu clădirii multietajate colectarea deșeurilor solide are loc de la puncte de colectare cu tomberoane metalice de 0.7 m³, de unde deșeurile sunt ridicate zilnic sau de câteva ori pe săptămână. Sunt circa 60 de astfel de puncte de colectare în mun. Edineț.

În zonele cu case individuale colectarea deșeurilor se realizează de pe străzi, de două ori per săptămână, unde locatarii plasează, în ziua colectării, deșeurile în saci de gunoi. Instituțiile publice și companiile folosesc tomberoane metalice de 0.7 m³.

Colectarea deșeurilor de la punctele de colectare cu tomberoane metalice de 0.7 m³ se realizează cu 2 autogunoiere GAZ, care au o capacitate de cca 7 m³ fiecare. Colectarea deșeurilor de pe străzile cu case individuale se realizează cu 2 tractoare cu remorcă (cu o capacitate de 5-7 m³). Atât autogunoierile cât și tractoarele sunt foarte vechi, având peste 15 ani. La fel, tomberoanele metalice de 0.7 m³ sunt destul de vechi și în stare precară, multe dintre ele fiind afectate de incendii. Majoritatea punctelor de colectare au un aspect și design învechit.

Conform datelor statistice din anul 2020, anual se colectează cca 33,000 m³ deșeuri municipale, dintre care 16,000 m³ de la populație (49% din total), 11,000 m³ de la instituții și agenți economici (33% din total), 6,000 m³ de la curățirea străzilor (18% din total).

În limitele administrative ale mun. Edineț există 3 **depozite de deșeuri** neautorizate și neconforme normativelor de mediu, câte un depozit pentru fiecare localitate din cadrul municipiului. Acestea reprezintă doar niște terenuri pe care se aruncă deșeurile. În cazul municipiului Edineț, fiecare depozit de deșeuri deservește localitatea aflată în preajma lui. Imagini de la cele trei depozite de deșeuri sunt reprezentate în Fig. 8 iar localizarea depozitelor se prezintă pe harta din Fig. 9. Suprafața terenurilor folosite pentru depozitarea deșeurilor este de cca 6 ha în or. Edineț, - 5 ha în s. Alexăndreni, - 0.4 ha în s. Gordineștii Noi.

Deșeurile colectate din or. Edineț de către prestatorul de servicii de salubritate (Î.M. DPGL-C Edineț) sunt transportate la depozitul de deșeuri din partea de nord-est al orașului. Din cauza că serviciul public de salubritate nu acoperă localitățile Alexăndreni și Gordineștii Noi din componența municipiului, populația transportă pe cont propriu deșeurile la gropile de gunoi din apropiere.

Depozitele de deșeuri sunt deservite regulat prin împingerea în movilă a deșeurilor cu buldozerul. Parțial, acestea mai sunt acoperite și cu pământ.

În contextul planificării regionale a gestionării deșeurilor (Strategia de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova pentru anii 2013-2027, HG Nr. 248 din 10.04.2013), mun. Edineț este parte a zonei de management al deșeurilor 8 (ZMD-8), unde se regăsesc toate localitățile din limitele raioanelor Edineț, Dondușeni, Briceni și Ocnița. Conform *Studiului de fezabilitate pentru Sistemul de management integrat al deșeurilor în Zona de management al deșeurilor 8, Regiunea de Dezvoltare Nord* (GIZ, 2017), infrastructura regională de gestionare va fi reprezentată de un Depozit de deșeuri regional și Stație de compostare a deșeurilor verzi/organice, localizate lângă orașul Dondușeni, o Stație de transfer a deșeurilor amplasată lângă orașul Briceni, o Stație de transfer și o Stație de sortare a reciclabililor amplasate în mun. Edineț.

Tabelul 4: Caracteristici generale privind salubritate

#	Denumiri	Comentariu
2.	Se efectuează colectarea selectivă	Parțial (plastic)
3.	Există stație de sortarea deșeurilor	Nu
4.	Există stație de tratarea deșeurilor	Nu
5.	Există poligon propriu pentru depozitarea deșeurilor?	Da
6.	Suprafața poligonului pentru deșeuri, hectare	4,16 hectare

În tabelul ce urmează se prezintă evoluția cantității deșeurilor generate pentru anii 2018 - 2020.

Tabelul 5: Cantitatea de deșeuri generale

#	Indicatori cuantificabili	2018	2019	2020
1	Deșeuri municipale totale, mii m3	32	37	33
2	Deșeuri de la populație (gospodării), mii m3	16	18	16
3	Deșeuri de la instituții, agenți economici, mii m3	12	13	11
4	Deșeuri stradale, mii m3	4	6	6
5	Numărul de locuințe ce beneficiază de serviciu, unități	3 517	3 722	3 606

3.13. Servicii publice

Educația

În mun. Edineț (or. Edineț, s. Alexăndreni și s. Gordineștii Noi) activează: 6 instituții preșcolare (4 în or. Edineț și câte 1 în s. Alexăndreni și s. Gordineștii Noi), 5 instituții școlare amplasate în or. Edineț (4 licee și un gimnaziu) și 5 instituții de învățământ extrașcolar (1 școală de arte, 1 școală de muzică, 2 centre de creație și 1 școală de sport).

Cultura

Rețeaua de instituții culturale în mun. Edineț este formată din 6 instituții: 3 case de cultură (câte 1 instituție în fiecare localitate din componența municipiului); 2 biblioteci (Biblioteca publică raională Edineț și Biblioteca Publică Alexăndreni); și 2 muzee (Muzeul Ținutului Natal și Muzeul de artă populară). Pe teritoriul municipiului este amplasat și Cinematograful „Lucafăru” dar care nu mai funcționează de 2 decenii.

Sănătate

Infrastructura sănătății din municipiu este reprezentată de: IMSP Spitalul raional „Edineț”; IMSP „Centrul de Sănătate Edineț”; Serviciul de asistență medicală urgentă Edineț; 5 cabinete stomatologice și 13 farmacii.

Protecția socială

mun. Edineț, serviciile de asistență socială sunt asigurate de către Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei a Consiliului Raional Edineț. Din bugetul municipal nu este întreținută nici o instituție de asistență socială.

Ordine publică și securitate

Ordinea publică este asigurată de Inspectoratul de Poliție Edineț. Serviciile de pompieri sunt prestate de către Direcția Situații Excepționale Edineț.

4. Sectorul energetic

4.1. Alimentarea cu energie electrică

Alimentarea cu energie electrică a municipiului Edineț se face din Sistemul Energetic Național (SEN). Sursele de bază de acoperire a consumului de energie electrică sunt cele la nivel de țară (Centrala Termoelectrică Moldovenească din Cuciurgan) și din afară (import din Ucraina).

Figura 17: Încadrarea mun. Edineț în sistemul energetic național

Este necesar de evidențiat că la nivelul raionului Edineț există surse locale de producție de energie electrică ce sunt amplasate atât în mun. Edineț cât și în localitățile rurale proxime.

Tabelul 6: Stații fotovoltaice și eoliene în raionul Edineț

#	Producători energie electrică	Localizare	Tipul instalației	Puterea instalației, kW
1	SRL Importex-Trans	mun. Edineț	Turbină eoliană	2 x 1 650
2	SRL Nordex-Prim	mun. Edineț	Turbină eoliană	1 500
3	SRL Nordex-Prim	s. Chetroșica-Veche	Turbină eoliană	1 600
4	SRL Nordex-Prim	s. Chetroșica-Veche	Turbină eoliană	660
5	SRL ELTEPROD	s. Brătușeni	Turbină eoliană	1 100
6	SRL ELTEPROD	s. Brătușeni	Turbină eoliană	1 300
7	SRL EDTRANS-GRUP	mun. Edineț	Turbină eoliană	2 x 1 500
8	SRL EDTRANS-GRUP	mun. Edineț	Turbină eoliană	2 x 1 500
9	SRL LUX SEVEN	s. Stolniceni	Panouri fotovoltaice	60

Necesarul de putere a consumatorilor este acoperit de o singură stație de transformare 110/35/10 kV, amplasată la intrare din partea de sud-est a mun. Edineț, fiind alimentată prin liniile de înaltă tensiune

LEA 110 kV Bălți - Edineț și Dondușeni – Ungheni. Stația este prevăzută cu 2 grupuri de transformare a câte 16 MVA fiecare.

Transformatoarele respective sunt încărcate față de puterea nominală de maxim 55% în perioada toamna-iarna.

Figura 18: Localizarea stației electrice de transformare în mun. Edineț

Stația de transformare ale municipiului este interconectată, pe partea de 110 kV, prin linii electrice aeriene, dublu circuit, având traseele în preponderență prin zone cu circulație redusă.

De la stația de transformare pentru alimentarea mun. Edineț pleacă 5 fidere de medie tensiune (10 kV). Lungimea totală a rețelelor de medie tensiune fiind în jur de 75 km.

Rețeaua de joasă tensiune (380/220 V) este destinată consumatorilor casnici și neindustriali, precum și iluminatului public.

În zona de blocuri de locuințe, pentru rețeaua de joasă tensiune se folosesc cabluri subterane din aluminiu, iar în sectoarele de oraș cu case sunt linii electrice aeriene în cablu din aluminiu.

În municipiul Edineț există în prezent 56 posturi de transformare, toate fiind la tensiunea de 10/0,4 kV, având o putere totală de circa 12 MVA.

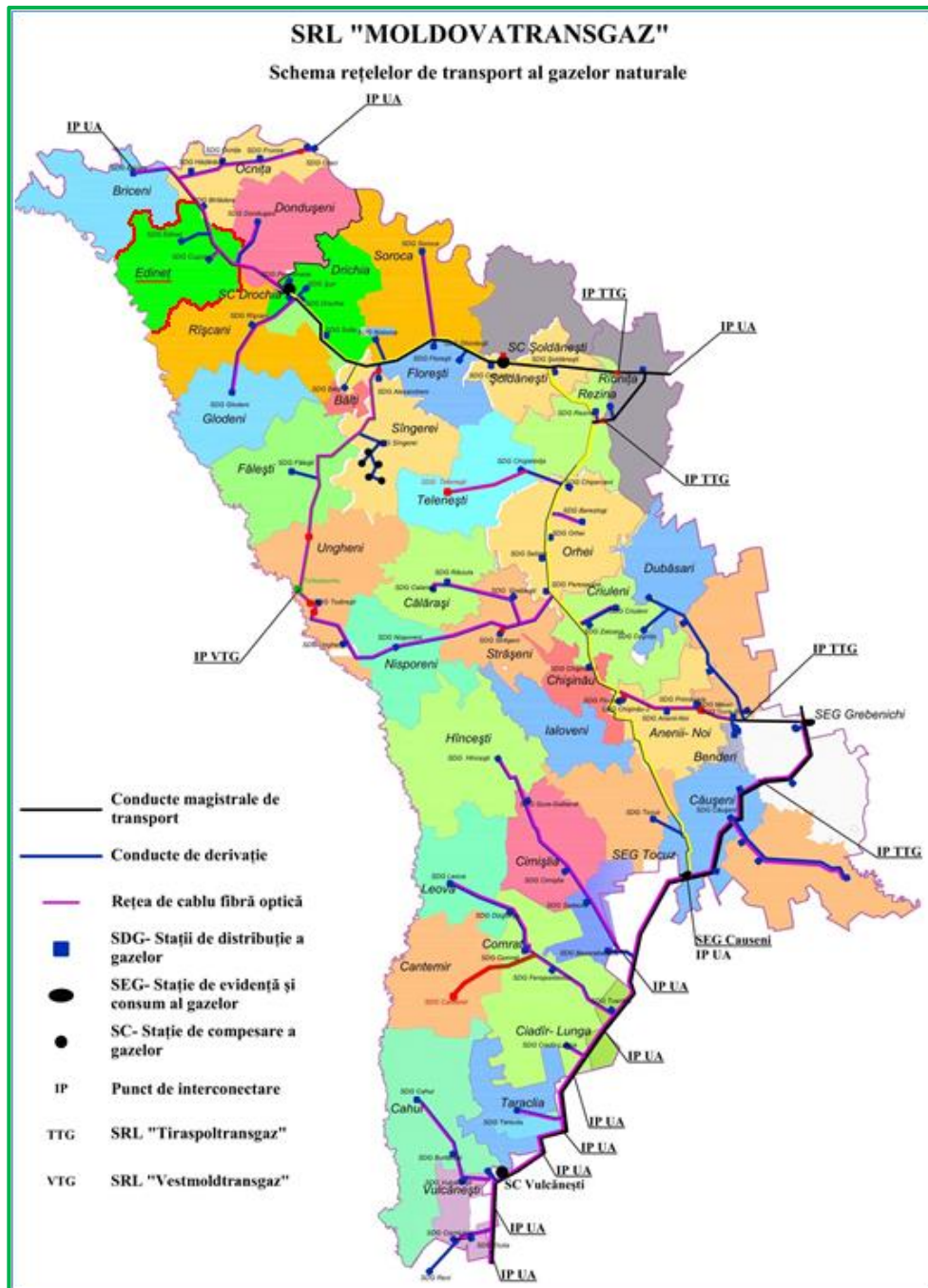
Factorul de încărcare a transformatoarelor față de puterea instalată a consumatorilor în medie este de 60%, iar factorul de încărcare față de consumul real este de circa 40%.

Posturile de transformare majoritatea sunt înglobate în cabine de metal de circa 90% și doar 10% sunt realizate în construcție de zidărie.

4.2. Alimentarea cu gaze naturale

Alimentarea cu gaz natural a municipiului Edineț se face din conducta magistrală de transport a gazelor "Ananiev-Cernăuți-Bogorodciani" a cărei lungime este de 184,8 km și diametru 1 020 mm, cu o capacitate de proiect de 9,1 mld m³/an, care este întreținută de „Moldovatrangaz” SRL.

Figura 19: Încadrarea mun. Edineț în sistemul național de aprovizionare cu gaze naturale

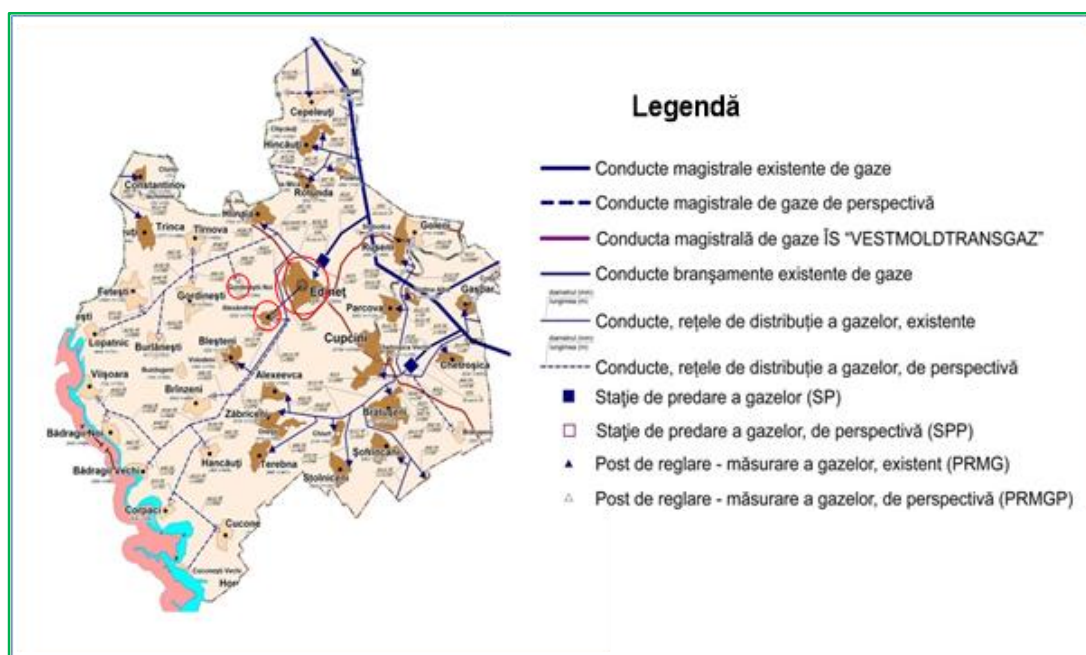

La nivel local, alimentarea cu gaze naturale a mun. Edineț este asigurată de întreprinderea SA "MoldovaGaz" prin intermediul filialei sale SRL „Edineț-Gaz” prin 2 posturi de reglare - măsurare a gaze (PRMG), care sunt conectate la stația de predare a gazelor Edineț (SP).

Stația de predare a gazului (SP) este o stație de ramificare de la conducta magistrală de transport a gazelor "Ananiev-Cernăuți-Bogorodciani". Mun. Edineț este alimentat de la stația respectivă prin posturile de reglare – măsurare a gazelor (PRMG) ce sunt proiectate pentru a reduce presiunea de intrare a gazelor de

la înaltă la medie și de a o menține constantă la ieșire, indiferent de debitul gazului. Ulterior distribuția gazelor către consumatorii finali are loc prin dulapuri cu puncte de control a gazelor (DPCG) a căror destinație este de a reduce presiunea de intrare de la medie la joasă și de a o menține constantă.

Figura 20: Rețelele de aprovizionare cu gaze naturale a mun. Edineț

Informația privind sistemul de distribuție a gazelor pentru mun. Edineț este adusă în tabelul de mai jos, în urma căruia doar 3 localități din componența mun. Edineț sunt alimentate cu gaze naturale. În perspectivă întreprinderea „Edineț-Gaz” SRL are planificat să alimentate cu gaze naturale și s. Gordineștii Noi.

Tabelul 7: Sistemul de distribuție a gazelor naturale în mun. Edineț

#	Denumire	Unitatea de măsură	Indicatori
1	Conducte de gaze cu presiune medie	km	57,887
2	Conducte de gaze cu presiune joasă	km	152,466
3	Posturi de reglare – măsurare a gazelor (PRMG)	unități	or. Edineț – un post s. Alexăndreni – un post s. Gordineștii Noi – în perspectivă
4	Dulapuri cu puncte de control gaze (DPCG)	unități	or. Edineț – 233 dulapuri s. Alexăndreni – 66 dulapuri s. Gordineștii Noi – în perspectivă

4.3. Alimentarea cu energie termică

Începând cu anii 1990 sectorul termoenergetic al Republicii Moldova a început să treacă prin schimbări serioase de ordin economic și tehnologic. Au dispărut o mare parte din întreprinderile industriale care administrau și aveau la întreținere centrale termice care alimentau numeroase localități din Moldova. Astfel în multe centre raionale și așezări de tip orășenesc din toată republica centralele termice care alimentau sectoarele locative au ajuns în gestiunea autorităților publice locale sau în mâini private. Din punct de vedere tehnic centralele termice au degradat și necesitau investiții serioase în reparația și reabilitarea acestora.

Astfel, în mare parte, lipsa de bani pentru reparația acestora, dar și din cauza lipsei de experiență, și a unui management defectuos, marea majoritate a acestor centrale au degradat și au fost închise. Sectorul termoenergetic, moștenit de la sistemul administrativ de comandă, se caracteriza printr-un grad înalt de

centralizare, dar se baza în mare parte pe Centrale Termice. Centrale Electrice cu Termoficare există numai în municipiile Chișinău și Bălți. Din această cauză, în mare măsură și, de asemenea, din cauza construcției neraționale, a utilajului neefectiv și a managementului prost sistemele centralizate din toate localitățile, cu excepția mun. Chișinău și Bălți și a câtorva din centrele raionale, în anii 1998 - 2001 au încetat să funcționeze³.

În municipiul Edineț de asemenea a existat sistem de încălzire centralizat de tip SACET, alimentat din câteva centrale termice de cartier. Unele obiective precum Spitalul raional Edineț, școlile și unele întreprinderi aveau propriile sisteme de termoficare care le asigurau cu energie termică, iar unele asigurau chiar și unele clădiri din apropiere.

În anii 1990 în cea mai mare parte aceste sisteme au început a suferi din cauza crizei economice și au degradat fără a se întreprinde careva investiții sau reparații. Astfel și în municipiul Edineț ca și în majoritatea centrelor raionale din RM sistemul centralizat de încălzire a dispărut. Respectiv, locuitorii au început a folosi sobe artizanale și alte sisteme improvizate.

Figura 21: Bloc locativ vechi cu sisteme de încălzire individuale (coșuri de fum)

Atât sistemele de generare a energiei care în mare parte erau pe bază de păcură și cărbune cât și rețeaua de distribuție termică au fost distruse ca fier vechi și nu mai pot fi restabilite.

³ http://energyefficiency.clima.md/public/files/publication/Raport_privind_politicile_nationale_energetice.pdf

5. Consumul energetic

5.1. Consumul energetic total

Consumul final de energie în sectoarele avute în vedere în PAEDC pentru **anul de referință 2018**, pe ansamblul minicipiului Edineț, care a fost de **168 892 MWh** având structura prezentată în tabelul ce urmează.

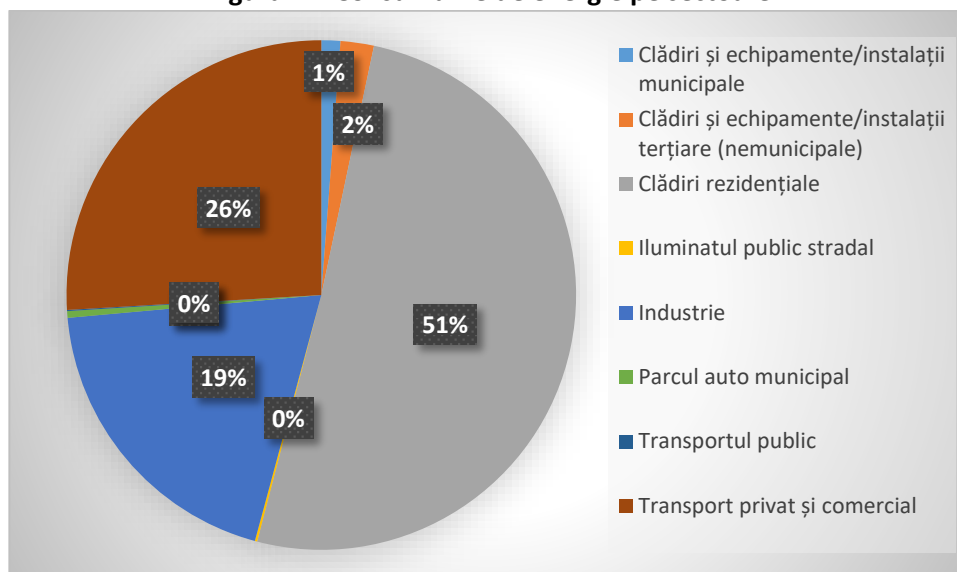
Domeniile în care au fost inventariate consumurile de energie:

- Clădiri echipamente/instalații ale municipalității;
- Clădiri echipamente/instalații terțiare nemunicipale;
- Industrie;
- Transport;
- Gestionarea deșeurilor și managementul apei.

Tabelul 8: Structura consumul final de energie în anul 2018

Sector	CONSUM FINAL DE ENERGIE [MWh]							
	Energie electrică	Combustibili fosili					SER	Total
		Gaz natural	Gaz lichfiat	Moto-rină	Benzină	Cărbune	Alte tipuri de biomasă	
CLĂDIRI, ECHIPAMENTE/INSTALAȚII ȘI INDUSTRIE								
Clădiri și echipamente/instalații municipale	213	1 765				33	27	2 037
Clădiri și echipamente/instalații terțiare (nemunicipale)	848	2 738						3 586
Clădiri rezidențiale	11 193	39 310				8 228	27 225	85 955
Iluminatul public stradal	253							253
Industrie	11 485	21 329						36 814
Subtotal	23 991	65 142	0	0	0	8 261	27 252	124 646
TRANSPORT								
Parcul auto municipal			185	428	102			714
Transportul public				126				126
Transport privat și comercial			7 776	17 166	19 305			43 940
Subtotal	0	0	7 195	20 711	16 874	0	0	44 780
TOTAL	23 991	65 142	7 195	20 711	16 874	8 261	27 252	169 427

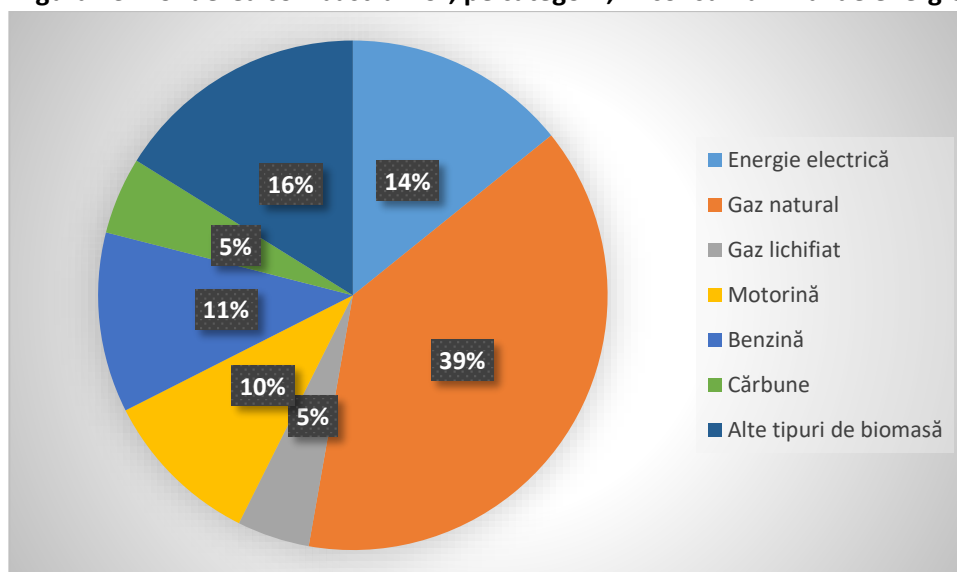
Figura 22: Consumurile de energie pe sectoare

Observăm că din consumul final de energie, aferent anului 2018, cea mai mare parte i se revine sectorului de clădiri (municipale, terțiare și rezidențiale) ce reprezintă circa **80%**, urmat de sectorul transport circa **16%**, după care urmează sectorul industrie de **14%**, restul de **2%** se atribuie sistemului de iluminat public stradal.

Ponderea vectorilor energetici în consumul final de energie al municipiului Edineț este prezentată în figura ce urmează.

Figura 23: Ponderea combustibililor, pe categorii, în consumul final de energie

Rezultă că din consumul final de energie, aferent anului 2018, consumul de combustibili fosili reprezintă circa **70%**, surse regenerabile de energie circa **16%**, restul de **14%** fiind energia electrică distribuită consumatorilor din municipiu.

5.2. Consumul energetic finanțat din bugetul municipal

Consumul final de energie pentru sectorul finanțat din bugetul municipal avut în vedere în PAEDC pentru **anul de referință 2018**, a fost de **168 892 MWh** având categoriile consumatorilor analizați după cum urmează:

- Clădirile municipale;
- Iluminatul public stradal;
- Transportul care aparține primăriei.

Clădiri municipale

La determinarea consumului final de energie în clădiri ce sunt gestionate de Primăria Municipiului Edineț la nivelul anului de referință s-a realizat în baza datelor oferite de către administratorii clădirilor. Clădirile administrate de către APL sunt următoarele:

- Instituții preșcolare:
 - Grădinița de copii nr. 1 "Fulgușor", str. Petru Zadnipru 5;
 - Grădinița de copii nr. 2 "Foișor", str. Șoseaua Bucovinei 29;
 - Grădinița de copii nr. 3 "Soarele", str. Independenței 45;
 - Grădinița de copii nr. 4 "Curcubeu", str. Casa Mare 9;
 - Grădinița de copii "Garofița" din s. Alexăndreni;
 - Grădinița de copii "Romanița" din s. Gordineștii Noi.

- Instituții extrașcolare:
 - Școala de Muzică „Ghenadie Ciobanu”, str. Casa Mare, nr. 11;
 - Școala de arte plastice, str. Mihai Eminescu, nr. 4;
 - Casa de creație a copiilor, str. Mihai Eminescu, nr. 7;
 - Școala de sport pentru copii și juniori, str. Independenței, nr. 69;
 - Stația Tinerilor Tehnicienii, str. Independenței, nr. 21.

- Alte destinații de clădiri:
 - Primăria Municipiului Edineț, str. Otavian Cirimpei 30;
 - Biblioteca sat. Alexandreni;
 - Casa de creație pentru copii, str. Mihai Eminescu 7;
 - Casa de cultură Edineț, str. Independenței 65;
 - Centrul Comunitar din s. Alexăndreni;
 - Stadionul Orășenesc, str. Alexandru cel Bun 18B;
 - Muzeul Ținutului Edineț.

- Întreprinderi municipale:
 - Î.M. "Apă Canal Edineț";
 - Î.M. "DPGLC Edineț";
 - Î.M. „Clubul de Fotbal Edineț”.

Tabelul 9: Consumul de resurse pentru categorii de clădiri municipale

Clădiri municipale	Consum anual						
	Energie electrică, kWh/an	Gaz natural, m ³ /an	Peleți, t/an	Bricheți, t/an	Lemn, m steri/an	Cărbune, t/an	Apă rece, m ³ /an
Instituții preșcolare	136 068	115 664	-	-	13	5	532
Instituții extrașcolare	26 586	21 820					
Alte destinații de clădiri	49 912	52 059					
Întreprinderi municipale							
TOTAL	212 566	189 543	0	0	13	5	532

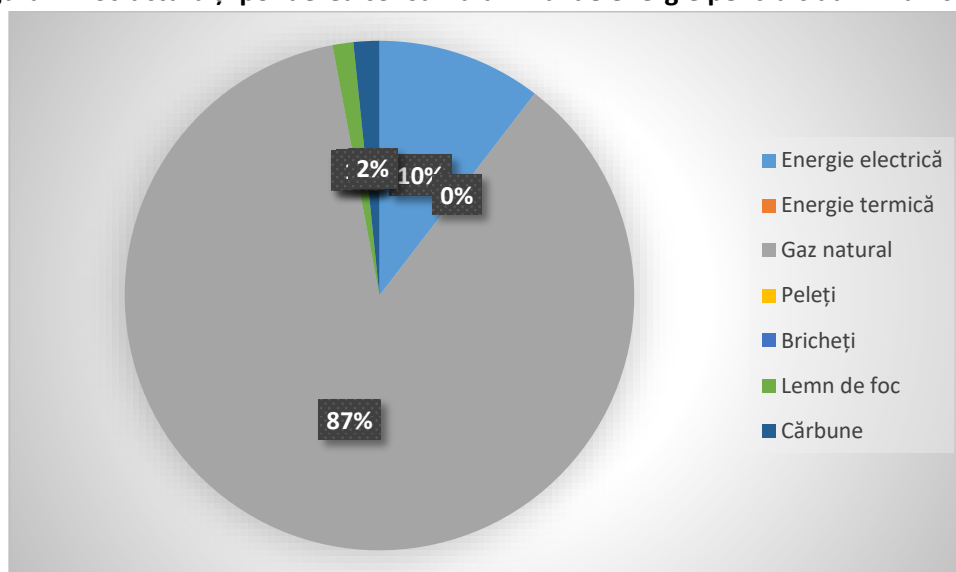
Conform tabelului observăm că în cadrul clădirilor din resursele energetice folosite pentru încălzire în mare parte se utilizează gazul natural, și doar o mică parte din clădirile gestionate de APL folosește lemn și cărbune.

Tabelul 10: Consumul final de energie pentru clădiri municipale

Clădiri municipale	Consum final de energie în MWh						
	Energie electrică	Energie termică	Gaz natural	Peleți	Bricheți	Lemn de foc	Cărbune
Instituții preșcolare	136	0	1 077	0	0	27	33
Instituții extrașcolare	27	0	203	0	0	0	0
Alte destinații de clădiri	50	0	485	0	0	0	0
Întreprinderi municipale	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL	213	0	1 765	0	0	27	33

Rezultă că din structura consumului final de energie pentru categoria clădiri, aferent anului 2018, consumul de gaz natural reprezintă circa **87%**, energia electrică de **7%**, restul de **6%**.

Figura 24: Structura și ponderea consumului final de energie pentru clădiri municipale

Iluminat stradal

Consumul de energie electrică a iluminatului public stradal pentru anul de referință 2018 în baza evidenței de contor a constituit **252 917 kWh/an**.

Totodată este necesar de evidențiat faptul că actual pentru anul 2021 sursele de lumină ale corpurilor de iluminat sunt eficiente de tip LED, deoarece în ultimii 3 ani s-au implementat măsuri de eficientizare energetică a iluminatului public, dat fiind faptul că până în anul 2018 sistemul era dotat cu următoarele surse de lumină:

- ☑ Lămpi cu descărcare în vapori de sodiu;
- ☑ Lămpi cu vapori de mercur;

- Lămpi fluorescente compacte.

Transport

Consumul de motorină, benzină și gaz lichefiat pentru transportul din gestiunea Primăriei mun. Edineț a fost stabilit ținând seama de datele transmise de către:

- Primăria Municipiului;
- Întreprinderile Municipale;

Tabelul 11: Cantitatea de combustibil consumată de către instituțiile municipale pentru 2018

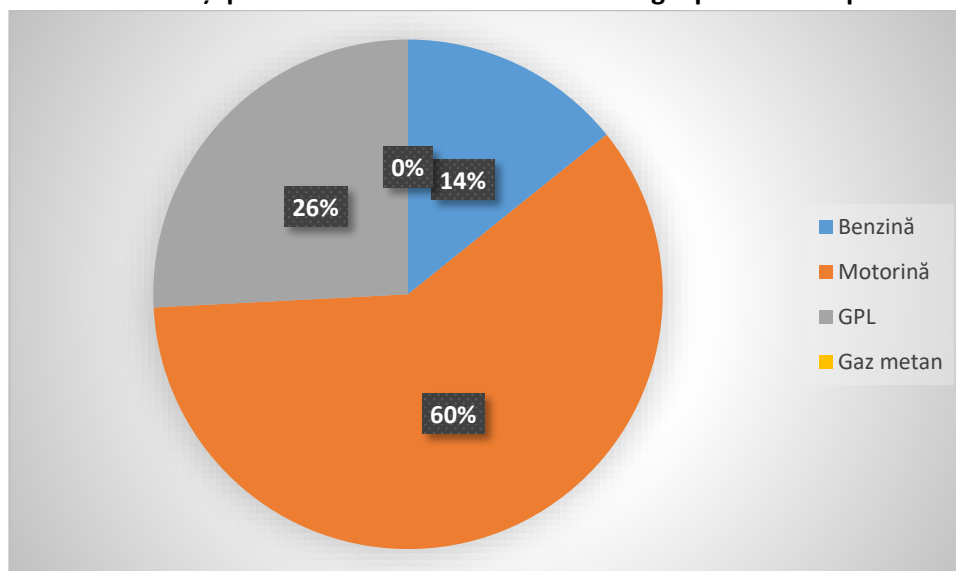
#	Entitatea	Cantitatea de combustibili consumați, litri/an			
		Benzină	Motorină	GPL	Gaz metan
1	Primăria	2 220	1 066	560	0
2	Întreprinderi municipale	9 216	41 728	26 624	0
3	Total	11 436	42 794	27 184	0

Conform tabelului observăm că cele mai mari consumuri de combustibil se revin întreprinderilor municipale și anume întreprinderii de salubritate, dat fiind faptul că activitatea ei de bază nu poate fi desfășurată fără de a utiliza vehicule de transportare.

Tabelul 12: Consumul final de energie pentru transportul primăriei și a întreprinderilor municipale

#	Descrieri	UM	Benzină	Motorină	GPL	Gaz metan
1	Cantitate consumată	litri/an	11 436	42 794	27 184	0
2	Echivalent energie	MWh/an	102	428	185	0

Figura 25: Structura și ponderea consumului final de energie pentru transport municipal

În ceea ce privește consumul de combustibili pentru transportul primăriei și pentru transport din cadrul întreprinderilor municipale gestionate de APL, putem observa că consumul de benzină constituie circa 14%, motorina 60% și pentru gaz petrolier lichifiat doar 26%.

5.3. Consumul energetic finanțat din bugetul raional și de stat

Consumul final de energie pentru sectorul finanțat din bugetul raional și de stat avut în vedere în PAEDC pentru **anul de referință 2018**, a fost de **168 892 MWh** având categoriile consumatorilor analizați după cum urmează:

- Clădirile nemunicipale;
- Transportul ce aparține instituțiilor nemunicipale.

Clădiri nemunicipale

La determinarea consumului final de energie în clădiri ce sunt gestionate de Primăria Municipiului Edineț la nivelul anului de referință s-a realizat în baza datelor oferite de către administratorii clădirilor. Clădirile administrate de către APL sunt următoarele:

- Instituții preuniversitare:
 - Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, Șoseaua Bucovina, nr. 33/a;
 - Liceul Teoretic „Pan Halippa”, str. Independenței, nr. 1;
 - Liceul Teoretic „Vasili Suhomlinski”, str. Vișinarilor, nr. 11;
 - Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir”, str. Mihai Eminescu, nr. 7/a;
 - Gimnaziul „Grigore Vieru”, str. Independenței, nr. 71.
- Instituții medicale:
 - IMSP „Spitalul raional Edineț”;
 - IMSP „Centrul de Sănătate Edineț”.
- Alte destinații de clădiri:
 - Consiliul Raional Edineț;
 - Centrul pentru Tineret Edineț;
 - Agenția Servicii Publice filiala Edineț;
 - Procuratura raionului Edineț;
 - Judecătoria Edineț;
 - Serviciul Fiscal de Stat DDF Edineț.

Tabelul 13: Consumul de resurse pentru categorii de clădiri nemunicipale

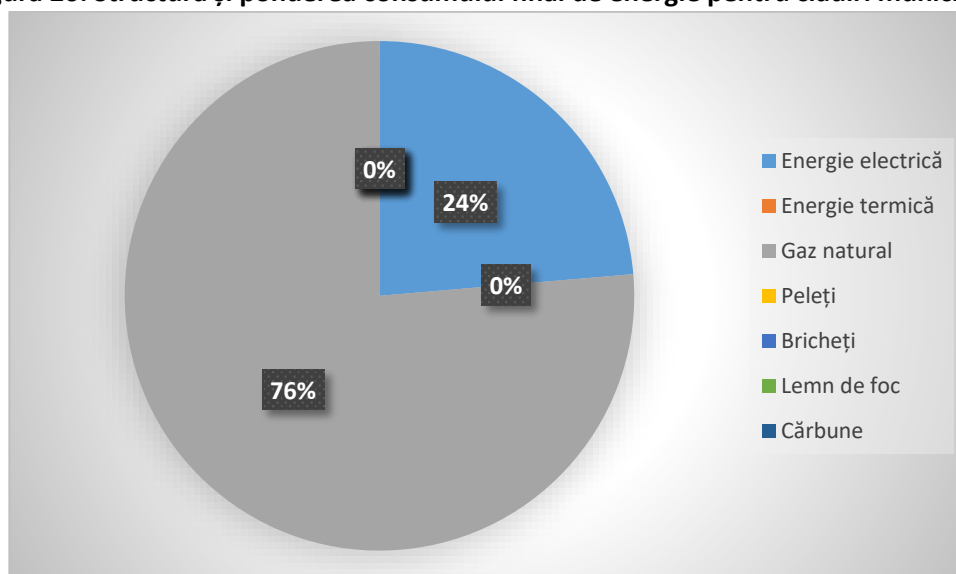
Clădiri municipale	Consum anual						
	Energie electrică, kWh/an	Gaz natural, m ³ /an	Peleți, t/an	Bricheți, t/an	Lemn, m steri/an	Cărbune, t/an	Apă rece, m ³ /an
Instituții preuniversitare	90 402	70 099					7 383
Instituții medicale	757 529	224 042					23 604
Alte destinații de clădiri							
TOTAL	847 931	294 141	0	0	0	0	30 987

Conform tabelului observăm că în cadrul clădirilor nemunicipale din resursele energetice folosite pentru încălzire se utilizează doar gazul natural.

Tabelul 14: Consumul final de energie pentru clădiri municipale

Clădiri și nemunicipale	Consum final de energie în MWh						
	Energie electrică	Energie termică	Gaz natural	Peleți	Bricheți	Lemn de foc	Cărbune
Instituții preuniversitare	90	0	653	0	0	0	0
Instituții medicale	758	0	2086	0	0	0	0
Alte destinații de clădiri	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL	848	0	2 738	0	0	0	0

Figura 26: Structura și ponderea consumului final de energie pentru clădiri municipale

Rezultă că din structura consumului final de energie pentru categoria clădiri nemunicipale, aferent anului 2018, consumul de gaz natural reprezintă circa **76%**, iar energia electrică doar de **24%**.

Transport

Consumul de motorină, benzină și gaz lichifiat pentru categoria transport nemunicipal ce este finanțat din bugetul raional și de stat a fost stabilit ținând seama de datele transmise de către:

- Instituțiile publice finanțate din bugetul raional;
- Instituțiile publice finanțate din bugetul de stat.

Tabelul 15: Cantitatea de combustibil consumată de către instituțiile nemunicipale pentru 2018

Denumire instituție	Cantitatea de combustibili consumați, litri/an			
	Benzină	Motorină	GPL	Gaz metan
Instituții preuniversitare:				
- Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”	2 220	1 066	560	0
- Liceul Teoretic „Pan Halippa”	9 216	41 728	26 624	0
- Liceul Teoretic „Vasili Suhomlinski”				
- Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir”				
- Gimnaziul „Grigore Vieru”				

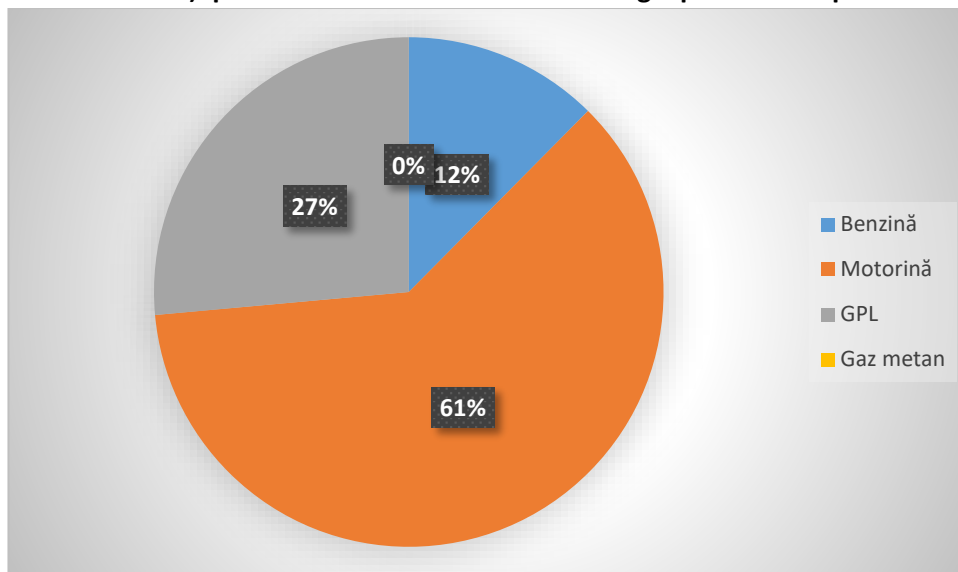
Denumire instituție	Cantitatea de combustibili consumați, litri/an			
	Benzină	Motorină	GPL	Gaz metan
Instituții medicale:				
- IMSP „Spitalul raional Edineț”	9 216	41 728	26 624	0
- IMSP „Centrul de Sănătate Edineț”	9 216	41 728	26 624	0
Alte instituții:				
- Consiliul Raional Edineț	9 216	41 728	26 624	0
- Centrul pentru Tineret Edineț				
- Agenția Servicii Publice filiala Edineț	9 216	41 728	26 624	0
- Procuratura raionului Edineț				
- Judecătoria Edineț	9 216	41 728	26 624	0
- Serviciul Fiscal de Stat DDF Edineț				
Total	57 516	251 434	160 304	0

Conform tabelului observăm că cele mai mari consumuri de combustibil se revin instituțiilor medicale, dat fiind faptul că

Tabelul 16: Consumul final de energie pentru transportul primăriei și a întreprinderilor municipale

#	Descrieri	UM	Benzină	Motorină	GPL	Gaz metan
1	Cantitate consumată	litri/an	57 516	251 434	160 304	0
2	Echivalent energie	MWh/an	511	2 516	1 088	0

Figura 27: Structura și ponderea consumului final de energie pentru transport nemunicipal

În ceea ce privește consumul de combustibili pentru transportul nemunicipal, putem observa că consumul de benzină constituie circa 12%, motorina 61%, iar pentru gaz petrolier lichefiat 27%.

5.4. Consumul energetic privat și comercial

Consumul final de energie pentru sectorul privat avut în vedere în PAEDC pentru **anul de referință 2018**, a fost de **168 892 MWh** având categoriile consumatorilor analizați după cum urmează:

- Clădiri rezidențiale, precum:
 - Blocuri locative;
 - Case de locuit individuale.

- Agenți economici;
- Transport privat și comercial.

Clădiri rezidențiale

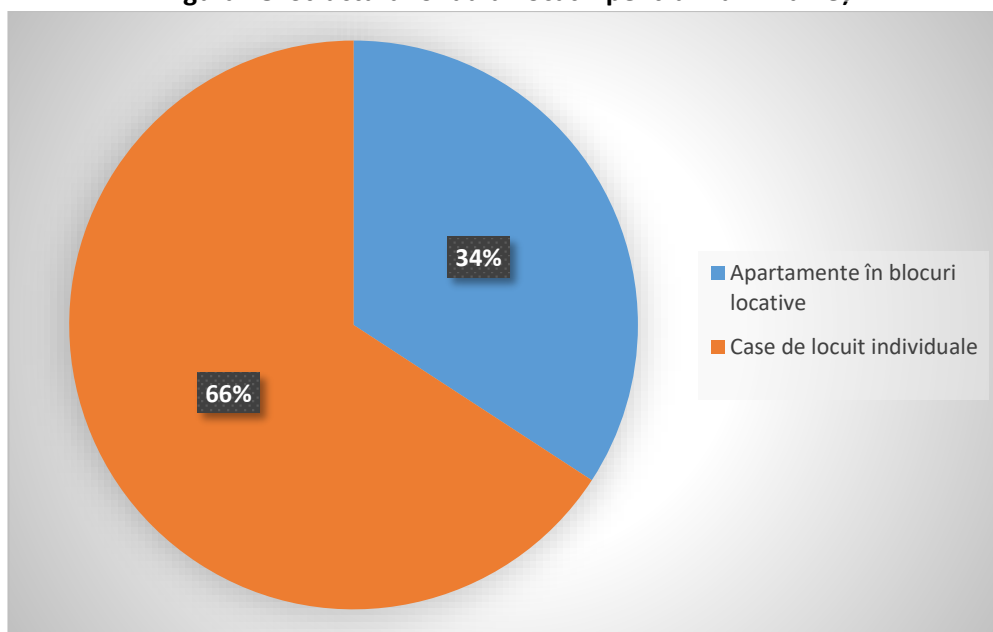
La determinarea consumului final de energie în clădirile rezidențiale s-a realizat în baza datelor oferite de către:

- Primăria municipiului Edineț;
- Furnizorul de gaz natural "Edineț gaz" SRL;
- Furnizorul de energie electrică SA "Red Nord" Subdiviziunea Edineț.

Tabelul 17: Situația existentă a fondului locativ al mun. Edineț

Localitatea	Apartamente in blocuri locative, unități	Case de locuit individuale, unități	Apartamente și case de locuit individuale, unități
s. Gordineștii noi	0	120	120
s. Alexăndreni	0	576	576
or. Edineț	2 652	4 408	7 060
Total	2 652	5 104	7 756

Figura 28: Structura fondului locativ pentru mun.. Edineț

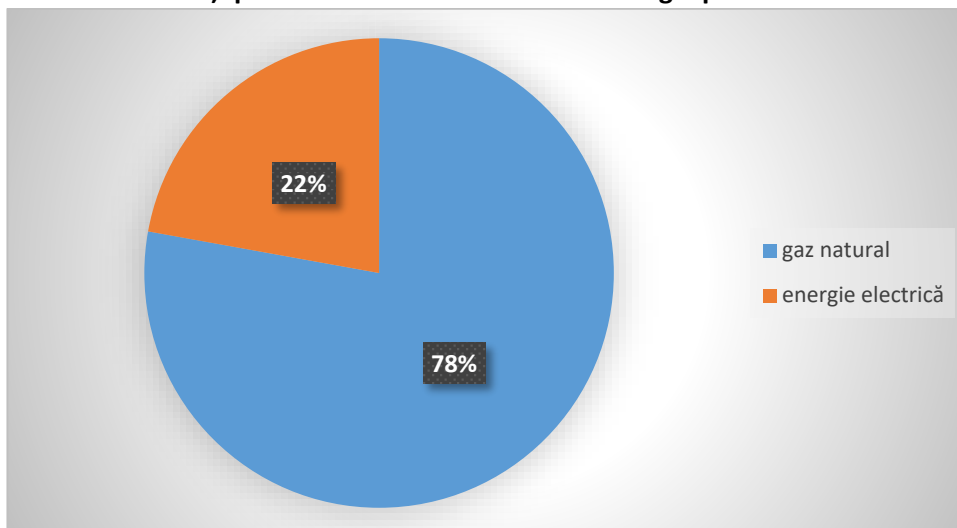

Conform structurii fondului locativ vedem că la nivelul municipiului Edineț 66% i se revine caselor de locuit individuale și doar 34% constituie apartamentele în blocurile locative. Aceste apartamente în mare parte erau construite pînă în anii 1990 conform normativelor ce erau în acea perioadă.

Tabelul 18: Consumul final de energie pentru clădiri rezidențiale

#	Tip combustibil	Unitatea de măsură	Valoare anului de referință
1	gaz natural	m ³ /an	4 222 316
2	echivalent energie gaz natural	MWh/an	39 310
3	energie electrică	MWh/an	11 192
4	Total	MWh/an	50 502

Figura 29: Structura și ponderea consumului final de energie pentru clădiri rezidențiale

Rezultă că din structura consumului final de energie pentru categoria clădiri rezidențiale, aferent anului 2018, consumul de gaz natural reprezintă circa **78%**, iar energia electrică doar de **22%**. Diferența semnificativă dintre consumul de gaz natural și energie electrică se datorează faptului că gazul natural este folosit la încălzire, iar perioada sezonului de încălzire pentru regiunea de nord este de 172 de zile.

Sectorul economic

La determinarea consumului final de energie pentru sectorul economic s-a realizat în baza datelor oferite de către:

- Furnizorul de gaz natural "Edineț gaz" SRL;
- Furnizorul de energie electrică SA "Red Nord" Subdiviziunea Edineț.

Datele utilizate în evaluarea consumului final de energie pentru sectorul economic s-a bazat pe informațiile de consum oferite de către furnizorul de gaz și furnizorul de energiei electrică pentru consumatorii noncasnici.

Înainte de a face estimările de consum final de energie pentru sectorul economic este necesar de specificat că consumatorii noncasnici sunt acei consumatori fie persoane fizice sau persoane juridice, care procură și consumă resurse energetice în alte scopuri decât pentru propriile necesități casnice.

Respectiv structura de consumatori non casnici este alcătuită din:

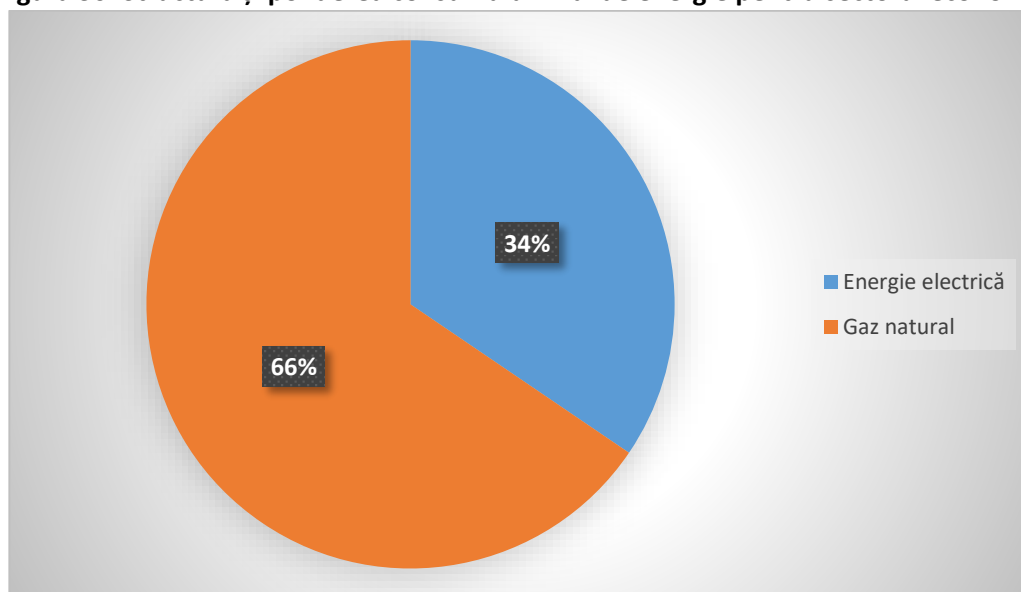
- Instituții publice precum: municipale, raionale și de stat;
- Agenți economici.

Ulterior pentru a determina consumul final de energie pentru sectorul economic a fost necesar ca din valoarea totală privind consumul noncasnic de scăzut consumul ale instituțiilor publice de la nivelul municipiului.

Tabelul 19: Consumul final de energie pentru sectorul economic

Consumatori	Consum final de energie, MWh	
	Energie electrică	Gaz natural
Total non casnici	12 545	25 832
Instituții publice	1 313	4 503
Agenți economici	11 232	21 329

Figura 30: Structura și ponderea consumului final de energie pentru sectorul economic

Rezultă că din structura consumului final de energie pentru sectorul economic, aferent anului 2018, consumul de gaz natural reprezintă circa **66%**, iar energia electrică doar de **34%**.

Transport privat și comercial

Consumul de motorină, benzină și gaz lichefiat pentru categoria transport privat și comercial a fost stabilit ținând seama de următoarele date:

- ☑ Informația oferită de APL privind rutele de transport public urban asigurate de companii private;
- ☑ Numărul și tipul de vehicule la nivelul raionului Edineț conform datelor statistice aferente Registrului de stat al transporturilor pentru anul 2018;

Tabelul 20: Situația existentă privind transportul public urban

Ruta	Denumire traseu	Lungime traseu tur-retur, km	Circulația	Orele de lucru	Tip vehicol
Ruta nr.2	Prin oraș	4,3	La fiecare 30 min	7:00 – 18:00	microbuz
Ruta nr. 3	Prin oraș și Alexăndreni	9,8	La fiecare 30 min	7:00 – 17:30 sâmbătă și duminică 7:00- 14:00	microbuz
Ruta nr.9	Prin oraș	5,5	La fiecare 30 min	7:00 - 18:00	microbuz

Serviciile de transport public urban sunt prestate de către operatori privați. Din consideren

tul respectiv datele utilizate în evaluarea consumului de combustibil pentru transportul public urban s-a bazat pe informațiile oferite de către administrația locală privind rutele existente în raza municipiului Edineț (vedeți tabelul de mai jos).

Datele respective au stat la baza estimării consumului final de carburanți pentru categoria transport public urban.

Tabelul 21: Estimare consum final de energie pentru transportul public urban

Ruta	Ore de funcționare pe an, h/an	Rute efectuate anual, unități	Distanța anuală parcursă, km	Consum anual de motorină, litri	Consum final de energie, MWh
Ruta nr.2	4 015	8 030	34 529	2 969	30
Ruta nr.3	3 458	6 916	67 777	5 829	58
Ruta nr.9	4 015	8 030	44 165	3 798	38
Total			146 471	12 596	126

Datele utilizate în evaluarea consumului de combustibil pentru transportul privat individual și comercial s-au bazat pe informațiile statistice aferente Registrului de stat al transporturilor pentru anul 2018-2021. Însă datele ce sunt disponibile reflectă situația la nivel de raion însă fără de a specifica tipul de carburanți utilizați.

Tabelul 22: Unitățile estimate privind transportul privat și comercial pentru mun. Edineț

Anul	Municipiu/raion	Autoturism	Camion	Tractor	Motocicletă	Autobuz
2021	raionul Edineț	14 815	5 261	2 106	1 158	419
2020	raionul Edineț	14 204	5 150	1 999	1 089	415
2019	raionul Edineț	13 573	5 003	1 886	1 026	421
2018	raionul Edineț	12 925	4 815	1 773	971	420
Estimat 2018	mun. Edineț	3 306	1 232	454	248	107

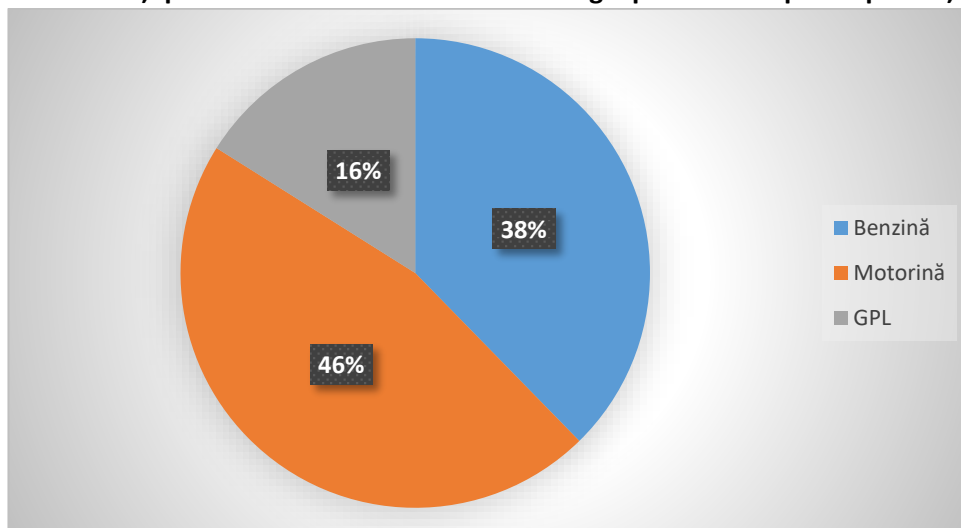
Estimările consumurilor finale de carburanți pentru categoria transport privat și comercial au avut la bază datele privind parcursul mediu anual pe tip de vehicul, care reprezintă o aproximare a numărului de kilometri parcurși într-un an calendaristic de o anumită categorie de vehicule.

Tabelul 23: Consumul estimativ de combustibil pentru diferite tipuri de vehicule

Descrieri	Autoturisme			Motocicletă	Tractor
	Benzină	Motorină	GPL	Benzină	Motorină
Pondere, %	48%	32%	20%	100%	100%
Vehicule, unități	1 349	899	562	248	454
Consum mediu, litri/100km	10,6	8,3	12,4	6,17	21,7
Parcurs mediu prin municipiu, km/an	10 000			3 000	1 584*
Consum estimat, litri/an	1 429 768	746 357	696 900	45 972	155 881
Consum de energie, MWh/an	12 708	7 470	4 730	409	1 560
Descrieri	Camioane			Autobuze	
	Benzină	Motorină	GPL	Benzină	Motorină
Pondere, %	22%	63%	15%	29%	71%
Vehicule, unități	230	660	157	31	76
Consum mediu, litri/100km	22,1	20,8	28,9	13,7	25,06
Parcurs mediu prin municipiu, km/an	8 000			3 650	
Consum estimat, litri/an	407 183	1 097 433	363 047	15 579	69 767
Consum de energie, MWh/an	3 619	10 983	2 464	138	698

* Pentru categoria tractoare evidența consumului se efectuează în litri/oră de funcționare.

Figura 31: Structura și ponderea consumului final de energie pentru transportul privat și comercial

Rezultă că din structura consumului final de energie pentru transportul privat și comercial, aferent anului 2018, consumul de benzină reprezintă circa **38%**, consumul de motorină **46%**, iar consumul de GPL (gaz petrolier lichifiat) doar **16%**.

Figura 32: Consumul final de energie pentru transportul privat și comercial

Tip vehicul	Consum final de energie, MWh		
	Benzină	Motorină	GPL
Autoturisme	12 708	7 470	4 730
Camioane	3 619	10 983	2 464
Motociclete	409	-	-
Tractoare	-	1 560	-
Autobuze	138	698	-
Total	16 874	20 711	7 195

6. Nivelul existent al emisiilor

6.1. Coordonatele de întocmire ale Inventarului de Referință A Emisiilor

Inventarul de Referință al Emisiilor CO₂ (IRE CO₂) a fost realizat în baza consumului final de energie, atât municipal, cât și ne-municipal, pe teritoriul Municipiului Edineț pe fiecare tip de energie și combustibil.

Coordonatele de întocmire ale IRE CO₂:

- ☑ **Anul de referință** – stabilit la nivelul 2021;
- ☑ **Numărul de locuitori** - 18 400;
- ☑ **Unitatea de raportare a emisiilor** – tone CO₂ echivalent;
- ☑ **Abordare a factorilor de emisie** – tip Standard (IPCC 2006) în conformitate cu principiile Comitetului Interguvernamental pentru Schimbări Climatic, care cuprind toate emisiile de CO₂ produse ca urmare a consumului de energie pe teritoriul autorității locale, fie direct prin consum de combustibil în cadrul autorității locale, fie indirect prin consumul de combustibil aferent producerii energiei electrice consumate sau energiei termice/climatizare produsă pe raza acesteia și consumate pe teritoriul autorității locale.

Figura 33: Factorii de emisie tip Standard (IPCC 2006)

Factori de emisie standard	U.M.	Tip
0,436*	t CO ₂ /MWh	Electricitate consumată
0,202	t CO ₂ /MWh	Gaz natural
0,204	t CO ₂ /MWh	Gaz lichifiat
0,263	t CO ₂ /MWh	Diesel
0,250	t CO ₂ /MWh	Benzină
0,356	t CO ₂ /MWh	Cărbune antracit
0,007	t CO ₂ /MWh	Biomasă
0,337	t CO ₂ /MWh	Deșeuri municipale (fără fracție de biomasă)
0,007	t CO ₂ /MWh	Deșeuri municipale (fracție de biomasă)

* Factor de emisie pentru energia electrică pentru Moldova a fost preluat din lucrarea "CoM Default Emission Factors for the Eastern Partner countries" din 2017 materialul fiind elaborat de către Comisia Europeană.

6.2. Emisiile de CO₂

Inventarul de bază al emisiilor (IBE) cuantifică fluxurile de energie și cantitatea de CO₂ emisă ca urmare a consumului de energie în teritoriul administrativ al municipiului Edineț în anul de referință 2018, servind astfel ca referință față de care vor fi monitorizate și comparate până în anul 2030 țintele de reducere a emisiilor de CO₂, precum și realizările măsurilor/acțiunilor individuale împreună cu reducerile aferente ale consumurilor energetice/a emisiilor de CO₂.

Principala țintă a unui Inventar de referință a emisiilor de gaze cu efect de seră este acela de a realiza un tablou de ansamblu al situației actuale. Cantitatea totală de emisii de gaze cu efect de seră ne dă informații despre impactul activităților de pe raza municipiului asupra emisiilor cu efecte de seră.

Prin evaluarea situației actuale la nivelul sectoarelor prin cuantificarea cantității de emisii de CO₂ se poate determina care sector are cel mai mare impact asupra climei, și care cel mai scăzut.

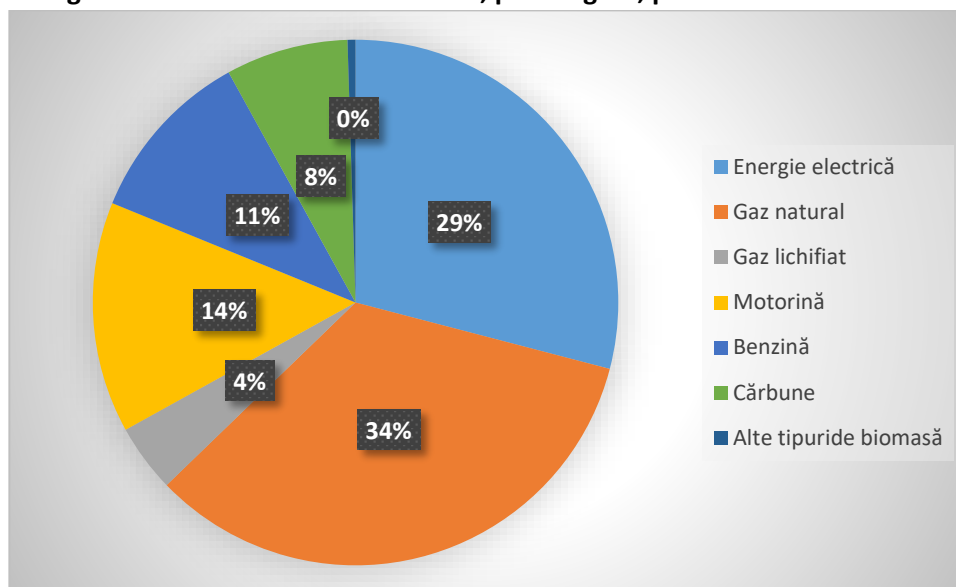
În continuare prezentăm rezultatele analizei privind Emisiile de CO₂ ce au scopul de a da direcții clare în vederea stabilirii unor măsuri clare cu scopul de a reducerii cantității de CO₂ la nivelul municipiului.

Figura 34: Inventarul de Referință al Emisiilor de CO2 pentru municipiul Edineț

Sector	Emisii CO2 [tone CO2 echivalent]							
	Energie electrică	Combustibili fosili					SER	Total
		Gaz natural	Gaz lichfiat	Moto-rină	Benzină	Căr-bune	Alte tipuri de biomasă	
CLĂDIRI, ECHIPAMENTE/INSTALAȚII ȘI INDUSTRIE								
Clădiri și echipamente/instalații municipale	101	356				12	0	469
Clădiri și echipamente/instalații terțiare (nemunicipale)	401	553					0	954
Clădiri rezidențiale	5 294	7 941				2 929	191	16 354
Iluminatul public stradal	120							120
Industrie	5 432	4 309						9 741
Subtotal	11 348	13 159	0	0	0	2 941	191	27 638
TRANSPORT								
Parcul auto municipal			42	115	25			182
Transportul public				34				34
Transport privat și comercial			1 633	5 551	4 219			11 187
Subtotal	0	0	1 633	5 551	4 219	0	0	11 402
TOTAL	11 348	13 159	1 633	5 551	4 219	2 941	191	39 041

Tabelul sintetizează cantitatea de gaze cu efect de seră emise în urma consumului de energie din Municipiul Edineț, respectiv **39 041 tone CO2 echivalent**.

Figura 35: Ponderea combustibililor, pe categorii, privind emisiile de CO2

Observăm că din consumul final de energie, aferent anului 2018, cea mai mare parte i se revine sectorului de clădiri (municipale, terțiare și rezidențiale) ce reprezintă circa **80%**, urmat de sectorul transport circa **16%**, după care urmează sectorul industrie de **14%**, restul de **2%** se atribuie sistemului de iluminat public stradal.

7. Strategia

7.1. Viziune

Municipiul Edineț este semnatar ale Convenției Primarilor privind Clima și Energia, conform căreia administrația locală își asumă viziunea acestei convenții și anume:

- ☑ accelerarea decarbonizării teritoriilor;
- ☑ consolidarea capacității de adaptare la efectele inevitabile ale schimbărilor climatice;
- ☑ creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie;
- ☑ asigurarea accesului cetățenilor la energie sigură, durabilă și la prețuri accesibile.

Respectiv orașele semnatare printre care fiind și mun. Edineț se angajează să acționeze pentru a sprijini implementarea obiectivului UE de reducere cu 40 % a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru 2030 și adoptarea unei abordări comune pentru atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea.

La realizarea angajamentului va servi planul de acțiuni privind energia durabilă și climă (PAEDC) în care sunt prezentate acțiunile-cheie pe care administrația locală intenționează să le întreprindă. Totodată acest plan include inventarul de referință al emisiilor gazelor cu efect de seră pentru a monitoriza acțiunile de atenuare și o evaluare a riscurilor și vulnerabilităților climatice.

Viziunea pe termen lung pentru municipiul Edineț este de a deveni un oraș care să utilizeze în mod inteligent resursele energetice, să aibă un consum energetic scăzut să facă față la efectele inevitabile ale schimbărilor climatice și, în același timp să asigure un nivel ridicat al calității vieții.

Având în vedere toate acestea, administrația locală a Municipiului Edineț a luat decizia ca prin realizarea PAEDC să includă cele mai potrivite propuneri pentru reducerea emisiilor de CO₂ pe raza municipiului.

În același timp PAEDC nu va fi privit ca un document rigid, întrucât circumstanțele se schimbă de la un an la altul, iar pe măsură ce acțiunile implementate vor da rezultate, va deveni util, chiar necesar, ca planul să fie revizuit periodic.

7.2. Obiectiv și țintă

Anul de referință pentru pentru PAEDC a fost stabilit anul **2018**, an pentru care au fost disponibile cele mai cuprinzătoare date privind consumurile energetice în [mun. Edineț](#).

Obiectivul general este creșterea eficienței energetice și valorificarea surselor regenerabile de energie, realizat în efortul comun al primăriei și al actorilor privați.

Ținta de reducere a emisiilor de CO₂ pentru Municipiul Edineț este considerată de minim 20% până în 2030, având ca an de referință anul **2018**, an pentru care s-a calculat Inventarul de Referință al Emisiilor de CO₂.

7.3. Coordonare și structuri organizaționale create / atribuite

În momentul actual administrația locală a mun. Edineț nu are o structură specifică pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie.

Punerea în aplicare a PAEDC presupune implicarea și colaborarea mai multor instituții, respectiv:

- Administrația locală: - Primăria Municipiului Edineț;
- Consiliul Raional Edineț;
- Agenția pentru Eficiență Energetică;
- Parteneri externi – autorități de management și organisme intermediare; agenții executive coordonatoare ale diferitelor programe europene specifice domeniilor – energie, transport și protecția mediului.
- Parteneri locali precum organizații neguvernamentale și companii private specifice domeniilor – energie, transport și protecția mediului.

În cadrul Primăriei Municipiului Edineț se va crea un grup energetic precum urmează:

- consultant tehnic în domeniul energetic;
- specialist de atragere investiții privind implementarea acțiunilor propuse;
- specialist de comunicare cu societatea cu scopul de a promova acțiunile în rândul cetățenilor.

7.4. Capacitatea de personal alocată

În calitate de consultant tehnic în domeniul energetic se consideră necesară angajarea a cel puțin 1 expert ce are studii superioare în domeniul eficienței energetice și/sau resurse de energie regenerabile. Celelalte posturi pot fi ocupate de personalul existent în cadrul primăriei.

7.5. Implicarea părților interesate și a cetățenilor

Propunem implicarea societății civile în monitorizarea planului prin înființarea atelierului de eficiență energetică, cu ședințe semestriale de lucru. Totodată la aceste ședințe vor fi invitați diferite organizații neguvernamentale ce pot contribui la implementarea acțiunilor din acest plan.

Propunerile formulate de membrii atelierului trebuie luate în vedere pentru o eventuală modificare a prezentului plan.

Participanții la ateliere sunt rugați să contribuie cu noi valori și în ceea ce privește comunicarea rezultatelor proiectelor inițiate ca aplicare a abordării din PAEDC.

7.6. Bugetul global pentru implementarea și sursele de finanțare

Bugetul necesar estimat pentru dezvoltarea și implementarea măsurilor: **xxxx lei**, din care:

- yyyy lei** pentru pregătirea documentației tehnice necesare implementării măsurilor,
- zzzz lei** pentru implementare.

În ceea ce privește cadrul financiar în susținerea implementării acțiunilor locale de energie și mediu din PAEDC, Municipiul Edineț va utiliza următoarele surse de finanțare:

- Bugetul local,

- ☑ Fonduri guvernamentale cu destinație specială pentru susținerea de proiecte privind: reabilitarea blocurilor de locuințe, introducerea surselor regenerabile de energie, dezvoltarea de proiecte de infrastructură,
- ☑ Fonduri structurale,
- ☑ Fonduri Europene,
- ☑ Acorduri Interguvernamentale.

7.7. Procesul de implementare și monitorizare

Procesul de implementare și monitorizarea se va realiza prin grija grupului energetic ce preconizează de a fi înființat în cadrul primăriei Edineț.

Acest grup va funcționa în conformitate cu metodologia de implementare a managementului de proiect:

- ☑ Stabilirea etapelor și termenelor pentru fiecare obiectiv aprobat prin PAEDC,
- ☑ Stabilirea responsabilităților în derularea proiectelor, în funcție de modalitatea de finanțare și de atribuțiile departamentelor de specialitate din administrația locală,
- ☑ Monitorizarea respectării termenelor de îndeplinire a sarcinilor,
- ☑ Monitorizarea implementării și rezultatelor după finalizarea obiectivelor,
- ☑ Prezentarea rapoartelor anuale privind stadiul de implementare a sarcinilor alocate și a termenelor de îndeplinire, către consiliul local al Municipiului Edineț.

Pentru monitorizarea consumului de energie, se va realiza un sistem online de introducere a datelor de consum de pe facturi emise. Astfel ca grupul energetic să aibă acces la date recente și poate interveni în timp util dacă este cazul.

Către platforma convenției primarilor conform angajamentelor semnatarilor va trebui să se raporteze progresele înregistrate în implementarea planului la fiecare 2 ani.

8. Planul de acțiuni

ABC

9. Anexe

ANEXA 1: Sistemul de iluminat public stradal în mun. Edineț (situația pentru anul 2021)

Denumirea străzii	Lungime, km	Locuitori, persoane	Piloni, unități	Corpuri de iluminat, unități	Putere corp de iluminat, W
str. Independenței	4,00	1200	128	132	50
str. Sfântul Vasile	1,65	384	45	28	50
str. Grigore Vieru	0,63	60	22	17	50
str. Ion Creangă	0,33	93	12	6	50
str. Șoseaua Bucovinei	2,37	670	63	56	50
str. Valentin Roșca	2,49	620	67	55	50
str. Meșterul Manole	0,26	51	6	5	50
str. Elena Sîrbu	0,35	99	11	6	50
str. Alexandru cel Bun	2,28	510	72	41	50
str. Hotinului	2,07	618	75	41	50
str. Ion Vodă	0,255	60	7	5	50
str. Vasile Alecsandri	0,36	102	11	6	50
str. Octavian Cirimpei	1,41	390	43	25	50
str. Trifan Baltă	1,65	480	44	23	50
str. Renașterei	0,21	51	7	4	50
str. B.P.Hajdeu	0,38	105	11	6	50
str. Maiacovski	1,2	372	36	23	50
str. Gogîlnicianu	0,29	68	8	4	50
str. Alexei Mateevici	0,38	96	14	7	50
str. Petru Rareș	1,38	330	49	27	50
str. Trandafirilor	0,29	74	8	4	50
str. Alexandr Tcacenco	0,38	60	11	6	50
str. Staroobreadcescaia	0,78	215	23	12	50
str. Livezilor	0,29	72	9	6	50
str. Nicolai Gogol	0,69	126	23	17	50
str. Vasile Stroiescu	1,4	340	43	22	50
str. Maria Cibotaru	0,39	84	13	6	50
str. Pescarilor	0,72	250	18	12	50
str. Crîngului	0,57	52	17	9	50
str. Nicolae Gribov	0,33	90	11	5	50

Denumirea străzii	Lungime, km	Locuitori, persoane	Piloni, unități	Corpuri de iluminat, unități	Putere corp de iluminat, W
str. Dosoftei	0,3	78	15	14	50
str. Serghei Lazo	2	762	54	32	50
str. Petru Movilă	0,33	96	9	5	50
str. Varlaam	0,42	81	10	10	50
str. Comarov	1,04	144	32	14	50
str. Mihai Eminescu	0,54	116	16	11	50
str. Nufărului	0,21	52	9	7	50
str. Boris Glavan	1,11	291	36	18	50
str. Basarabia	0,54	156	17	7	50
str. Constantin Stere	0,33	81	11	11	50
str. Miron Costin	0,69	291	22	12	50
str. Alexandru Cristea	0,45	132	13	7	50
str. Iacov Berezin	0,245	66	8	8	50
str. Latinei	0,57	120	24	16	50
str. Alexandru Plămădeală	0,45	108	13	7	50
str. Traian	0,24	60	8	8	50
str. 8 Martie	0,45	90	15	10	50
str. Aurel David	0,18	54	6	3	50
str. Valeriu Cupcea	0,48	96	16	16	50
str. Ion Soltîs	0,27	51	8	5	50
str. Mihail Șolohov	0,16	30	5	3	50
str. Nicolae Testimițeanu	0,41	75	13	11	50
str. Dacia	0,11	60	9	7	50
str. Alexandru Hajdeu	0,39	60	11	5	50
str. Gheorghe Asachi	0,54	102	19	17	50
str. Ilia Repin	0,39	70	12	8	50
str. Igor Vieru	1,08	366	36	32	50
str. Constantin Stamati	0,3	20	11	9	50
str. Decebal	1,05	120	39	18	65
str. Florar	1,65	390	25	20	50
str. Copilăriei	0,18	26	6	6	50
str. Burebista	0,45	66	12	6	65
str. Dostoevski	0,36	63	7	5	50

Denumirea străzii	Lungime, km	Locuitori, persoane	Piloni, unități	Corpuri de iluminat, unități	Putere corp de iluminat, W
str. Moldovei	0,18	32	5	5	50
str. Mihail Frunze	1,23	204	36	23	50
str. Izvoarelor	0,6	87	30	18	50
str. Alecu Russo	0,39	37	10	10	50
str. Vasile Lupu	0,51	40	28	17	50
str. Mendeleev	0,39	108	12	6	50
str. Emilian Bucov	0,39	40	10	10	50
str. Mioriței	0,2	40	7	7	50
str. Dimitre Cantemir	0,33	75	12	8	50
str. Valentin Roșca	2,49	620	67	55	50
str. Pușkin	0,24	21	9	9	50
str. Dimo	0,15	40	4	2	50
str. 31 August	0,54	180	16	8	50
str. Ion Neculce	0,24	54	7	5	50
str-la Izvoarelor	0,18	45	5	3	50
str-la Nicolae Testimețeanu	0,11	21	3	3	50
str. Iurii Gagarin	0,78	350	29	25	50
str. Donici	0,24	48	10	6	50

ANEXA 2: Străzi fără de iluminat public în mun. Edineț (situația pentru anul 2021)

Denumirea străzii	Nr. de locuitori	Lungimea străzii, km
str. Livada Moldovei	40	0,36
str. Ion Negruță	24	0,33
str. Grigore Ureche	30	0,33
str. Măgurele	30	0,36
str. Slcuța	40	0,15
str. Pădurei	50	0,15
str. Grîului	45	0,15
str. Zimbrului	45	0,155
str. Cojbuț	54	0,18
str. Tinereței	60	0,21
str. Tamara Cibotaru	62	0,215
str. Zorilor	52	0,21
str. Ciprian Porumbescu	45	0,135
str. Petru Zadnipru	150	0,12
str. Constantin Sterea	72	0,3
str. Doina	50	0,18
str. Vișinarilor	60	0,36
str. Speranței	85	0,45
str. Liviu Deleanu	52	0,18
str. Prieteniei	48	0,15
str. Șciusev	39	0,12
str. Duenco	51	0,15
str. Turghenev	45	0,24
str. Uzinei	120	0,72
str. Cehov	120	0,33